

TECHNIKA & KONTENT TV

TELEPRO

Rok X Nr 12/2018(92)

ISSN 2080-4407

CENA 9,90 zł (w tym 8% VAT)

9 grudnia 2018

WARTO WIEDZIEĆ:

DEKLARACJA
WARSZAWSKA

UWAGA NOWOŚĆ:

SAMSUNG QLED 8K

FESTIWALE:

26. ENERGACAMERIMAGE
22. SFF WINTERTHUR

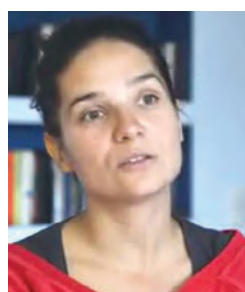
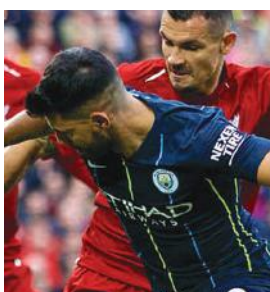
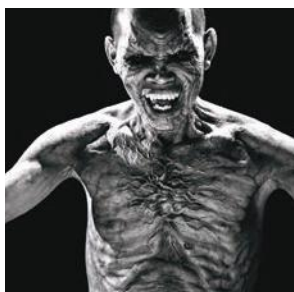

Radosnych, rodzinnych i ciepłych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz pełnego sukcesów
Nowego Roku

życzą przyjaciele z

FOX
NETWORKS GROUP

6 TYLKO U NAS
W POSZUKIWANIU
ZAGUBIONEGO
WCZORAJ
– ROZMOWA Z REŻ.
**AGNIESZKĄ SMO-
CZYŃSKĄ**

O TYM SIĘ MÓWI

- 8** ORIENTALNY PUNKT WIDZENIA W...
- 10** SZALONE CZASY ROCK AND ROLLA
W BBC BRIT
- 11** PREMIER LEAGUE W NC+ DO 2022
ROKU

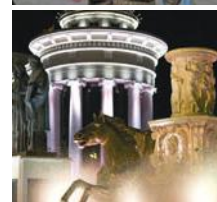
TECHNIKA

- 22 INFO TECH**
SONY I NETFLIX
- 24 UWAGA NOWOŚĆ!**
SAMSUNG QLED 8K
JUŻ W SPRZEDAŻY
- 26 DO FIRMY, DO DOMU**

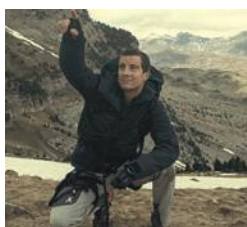
KONTENT

- 4 Z FRONTU WALKI O LEPSZE JUTRO**
- 12 FESTIWALE: 22. SFF WINTERTHUR**
W CINI MONETA I PICASSA
- 14 FESTIWALE: 26. ENERGACAMERIMAGE
BYDGOSZCZ**
KRZYŻOKI POZA LIMITEM
- 18 KONFERENCJE: XXIII KIKE, KIELCE**
JUBILEUSZOWO I ROBOCZO
- 20 WARTO WIEDZIEĆ**
NOWY ETAP WALKI
Z PIRACTWEM
- 28 BYŁA KIEDYŚ TELEWIZJA...**
OD PIERWSZEGO WEJRZENIA
- 30 ZA KULISAMI**
BLUE HOLE – PODWODNA
Tajemnica
- 32 NA CELOWNIKU**
FAŁA ZA FAŁĄ
- 33 MOIM ZDANIEM**
LO I STAŁO SIĘ. ZADUMA
NAD ŚWIATEM W SIECI
- 34 TELE INFO**
- 40 PRZED PREMIERĄ**
KOMICY, WYNAŁAZCY
I DERMATOLODZY

Sezam

- 42 KTO TO OGLĄDA?**
KTO UCZESTNICZY
W FPFF?
- 43 PREMIERA MIESIĄCA**
- 44 ZŁOTA DWUDZIESTKA**
- 46 KONIEC NAWRACAJĄCYCH ZAPARĆ**
MILION W ŚRODĘ,
MILION W SOBOTĘ

*Pogodnego
2019 roku
życzy redakcja*

► Niemcy mnie biją! Słynny okrzyk niedoszłego „premiera z Krakowa” przeszedł do historii. Ale na krótko, bo niedługo potem „nowa zmiana” zaczęła narzekać, że niemieckojęzyczne media jej stale dokuczają, a miss mocno zawiązanego warkocza nawet krzyczała na Wiejskiej, że Niemcy w swoich mediach kłamią. O słynnej już ustawie dekoncentracyjnej piał z zachwytem media braci K., a urzędnicy ministerialni z Kr. Przedmieścia chwalili się, że lada dzień kończą prace nad szczegółami ustawy, która raz na zawsze odda polskie media w polskie ręce i nawet te dla dorosłych będą wypinać tylko nadwiślańskie pupy. Ciągłe jednak nie zdecydowano się na procedowanie tych rozwiązań przez rząd ani skierowanie ich do parlamentu. I nie pomogły niedawne narzekania Premiera, że większość mediów jest nieprzychylnie nastawiona do obecnego obozu rządzącego. Wystarczył pomruk zza oceanu, jak kiedyś z Moskwy, by pomysł wrzucić do kosza. I po co było się wygłupiać?

► Cytat internauty po informacji, że Gdańsk będzie w serialu żółto-niebieskiej stacji. *Super, naprawdę, bardzo się cieszę. Ale spełnieniem moich marzeń o rozwoju mojego miasta rodzinnego byłaby skuteczna informacja o ruchu pociągów na dworcu we Wrzeszczu. Tak, wiem, że to PKP. No ale jednak...*

► Ulubieniec anorektyczek płci obojga, bosonogi podróżnik i publicysta Wojciech C. ma wolne do końca roku od błazenad na antenie TVP Info. – *Jesteśmy zainteresowani dalszą współpracą. Krótka przerwa jest potrzebna na refleksję* – wyjaśnił dyrektor Telewizyjnej Agencji Informacyjnej. Internauta: *Niech sobie pobiega boso po Antarktydzie. Krioterapia podobno działa cuda.*

► Piotr W., współautor pokazanego w Superwizjerze reportażu o polskich grupach neonazistowskich, został w piątek wezwany przez ABW na przesłuchanie w gliwickiej prokuraturze jako podejrzany o propagowanie faszyzmu. W niedzielę prokuratura zrezygnowała z wezwania, uznając zarzuty wobec operatora za przedwcześnie.

– *Oskarżanie dziennikarzy ujawniających niewygodne dla władzy zjawiska to skandal i próba kneblowania wolnych mediów. Prokuratura się wycofała, bo albo ktoś tam przeczytał dokładnie kodeks karny, albo odebrał stosowny telefon* – oceniają dziennikarze w rozmowach z Wirtualnemedi.pl.

► Zapowiada się, że najbliższe święta i Nowy Rok naród spędzi w żalobie, po przeczytaniu odpowiedzi na masowy odzew fanów, jaką udzieliła blondwłosa, trochę tylko sepleniąca specjalistka od diet, szybkich związków, ale podobno też śpiewania: – *Za bardzo już dostałam w kość, nie chciałam znowu się zawieźć. Na miejscu każdego skorzystałabym z tej wspaniałej przygody i pamiątki dla par, jakim jest poruszający program »Story of my life«, ale na moim... nie. I wierzę, że mnie rozumiecie. Dziękujemy serdecznie produkcji za zaproszenie i ponad 1000 (!) rad fanów na Instagramie.*

► To miało być wydarzenie sezonu, a zanoszą się, sadząc po pierwszych recenzjach nawet zapatrzonych bezrefleksyjnie we wszystko, co ma źródła za oceanem opisywaczy telewizyjnej rzeczywistości, na klępę sezonu. Pierwszy polski serial firmy N. z gatunku political fiction ma świetną obsadę i czwórkę sprawdzonych reżyserów z kamerą, ale zdaje się, nie ma, a raczej nie miał scenariusza, nawet w przybliżeniu gotowego do realizacji. No ale jak autor zna polskie realia tylko z prywatki, to...

► Bardzo oryginalny i pomysłowy napis o treści *Achtung RuSSia* oraz głowa Prezydenta Rosji nad skrzyżowanymi kośćmi pojawiły się 30 li-

stopada na grafice środowego programu *Minęła dwudziesta* nadawanego z Placu Powstańców. W słowie „Russia” użyto typografii stosowanej

przez nazistowską formację SS, uznanej za organizację zbrodniczą. Obok napisu wyświetlono głowę Władimira P. nad skrzyżowanymi kośćmi. Podobny symbol był używany właśnie przez SS. Ciekawe, co teraz powie o tym klubie niebezpiecznych idiotów ich główny szef?

► Każdy tysiąc widzów na wagę złota, nawet jeśli będzie ich w sumie ledwie kilkadziesiąt. Producent aktualnie wyemitowanego serialu do końca jednak zachowuje dobre samopoczucie, choć rzeczywistość skrzeczała z każdego kadru. Ale mówi tak: – *Emisja pierwszego sezonu »Znaków« uplasowała stację na 3 pozycji wśród kanałów filmowo-serialowych w tym paśmie, a jego oglądalność była 3,5 razy wyższa, niż pasma w poprzednich tygodniach (średnia za 10 tygodni przed premierą w grupie komercyjnej 16-49). Wyniki bardzo nas cieszą, szczególnie że zaangażowanie widzów utrzymywało się na wysokim poziomie, z tendencją wzrostową. (...) Cieszy nas także pozytywny odzew środowiska twórców, branży filmowej i wiele przychylnych komentarzy krytyki, gdyż często się zdarza, że te czynniki nie idą w parze z wysoką oglądalnością. Chyba mamy kontakt z innym środowiskiem twórców, inną branżą filmową i innymi krytykami!?*

► *Polska tak samo, jak USA ceni sobie wolność słowa i w żaden sposób nie ogranicza wolności mediów. Rynek medialny w Polsce jest pluralistyczny, a media prezentują pełne spektrum opinii* – czytamy w stanowisku wydanym przez rzecznikę rządu. Oświadczenie jest konsekwencją listu wysłanego do premiera przez ambasador Stanów Zjednoczonych. Pani ambasador wyraziła „głębokie zaniepokojenie” zarzutami, jakie przedstawiciele rządu i PiS stawiają dziennikarzom TVN. W jej ocenie wyrażane przez polityków publicznie wątpliwości co do rzetelności materiału o polskich neonazistach są atakiem na niezależne media. A karnał dopiero przed nami!!!

► To na pewno się uda. W środę 26 grudnia 2018 roku w Player.pl zadebiutuje nowy serial *Chyłka – Zaginięcie*, który oparty jest na tomie

Zaginiecie autorstwa Remigiusza Mroza. Przy tak porywającym i wieloznacznym tytule serialu milionowa frekwencja jest zapewniona, a jeśli jeszcze dodać do tego, że nad scenariuszem pracowało aż pięć osób, to tylko „klękajcie narody”. Pewnie w pierwszym odcinku znowu poja-

wi się scena kultowa z zasuwką na drzwiach toalety, zainstalowaną na zewnątrz, a bohaterka po opróżnieniu tuzina malpek, ruszy tu do działania, jak gdyby nigdy nic. No ale przeważa tytuł. *Chyłka* to jest to!

W wiosennej ramówce 2019 roku telewizyjna Czwórka pokaże drugi sezon programu *Gwiazdy Kabaretu*. Premiery pierwszego sezonu gromadziły 660 tys. widzów, a powtórki niemal milion oglądających. *Gwiazdy Kabaretu* to realizowane z udziałem publiczności show, w którym występują najpopularniejsze polskie grupy kabaretowe, takie jak: Kabaret Moralnego Niepokoju, Ani Mru-Mru, Nowaki i Kabaret pod Wyrwigroszem. Stałym elementem programu jest prezentacja *Gwiazd jutra*, czyli „Jutrzenek” – najbardziej obiecujących młodych talentów będących laureatami przeglądów i konkursów kabaretowych. Rechotu będzie na dalsze dwadzieścia lat!

Są i dobre wiadomości. W lutym odbędzie się 19 i ostatni Charytatywny Bal Dziennikarzy. Autorzy tej rubryki od zawsze uważali, że mariaż balowy z władzą nie może się udać także dlatego, że z władzą się nie pije

szampana/wódki, nie tańczy i nie przyjmuje orderów. I w ogóle się nie fraternizuje. Szczególnie nad Wisłą, gdzie władza nie ma ani kasy, ani klasy i niczego nie robi bezinteresownie. A tak miała coroczne darmowe poklepywanie po... i festiwal nieszczerych życzeń.

Mława atakuje! Wielka nadzieja białych na hollywoodzki sukces czyli Joanna Kulig odbywa promujące *Zimną wojnę* tournée po Stanach i przy okazji pobytu w Los Angeles zrobiono jej zdjęcie z Bradem Pittem. Mina triumfująca, kształty ciążowe – a jakie mają być miesiąc przed rozwiązaniem – on też zadowolony ale internetowe buractwo nie było zadowolone, bo... Bo za gruba, bo nie pozuje, bo robi miny itd. Aż musiała ją wziąć w obronę pewna rodzina projektantka własnej kariery, urody i podobno też mody, by przy okazji błysnąć, jak zawsze, aktualną fryzurą i komentarzem rodem z Mławy. Litości!

REKLAMA

*Wesołych Świąt
i Sportowego Nowego Roku!*

ŻYCZY

ELEVEN SPORTS

W POSZUKIWANIU ZAGUBIONEGO WCZORAJ

ROZMOWA Z REŻ. **AGNIESZKĄ SMOCZYŃSKĄ**

– *Fuga* miała premierę na początku grudnia, ale podczas ostatniego FPFF w Gdyni już po raz drugi zetknęłaś się z polską publicznością.

– Wcześniej pokazywaliśmy film na Nowych Horyzontach we Wrocławiu. Tak samo, jak w Gdyni, to było fantastyczne doświadczenie. Za każdym razem opowiedziana historia rezonuje z publicznością, a to dla mnie jest najważniejsze.

– W jaki sposób widzowie odebrali *Fugę*?

– Bardzo różnie. Po projekcjach mieliśmy kilka spotkań z publicznością. Bardzo się cieszę, że film powstał dopiero teraz. Ma zupełnie inny wymiar niż trzynaście lat temu, kiedy zaczynały się prace nad scenariuszem.

– Dlaczego?

– Od rozpoczęcia zdjęć do dziś przesłama długą drogę. Podobnie Gabrysia Muskała. W *Fudze* opowiadamy o kobiecie, która dojrzeła, podlega emancypacji i próbuje odnaleźć własne "ja".

– Rozmawiając o widzach, nie mogę wspomnieć o innym filmie pokazywanym w Gdyni. *Kler* rozbił box office i budzi emocje publiczności. Odbierając nagrodę za najlepszy debiut/film drugi dziękowałeś Wojciechowi Smarzowskiemu. Za co doceniasz *Kler*?

– Poruszył mnie. Uważam, że jest bardzo ważny. Wymagał też od Wojtka ogromnej odwagi. Każda decyzja wobec *Kleru* podczas festiwalu w Gdyni była polityczna. W Polsce Kościół jest wszechpotężny, dlatego chciałabym, aby film rozpoczął dyskusję.

– O czym?

– O ciągłym zmiataniu pod dywan przewinień czy zbrodni, które przecież uczy hipokryzji i pielęgnuje stan bezkarności. Jak długo jeszcze można spłacać dług wobec instytucji za to, że za czasów Solidarności wspierała opozycję. Trudno mi się również pogodzić z naszym ludowym katolicyzmem uczącym rasizmu, ksenofobii i nienawiści do innego. Film Smarzowskiego zmusza do krytycznego myślenia o kościele jako instytucji, o naszej mentalności i całym społeczeństwie, i to jest jego wielka siła.

– Wracając do *Fugi*. Podczas gali zamknięcia powiedziałeś, że bez Gabrieli Muskały nie byłoby filmu.

– To ona opowiedziała historię zaginionej kobiety, którą zobaczyła w programie *Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie*. Czterdziestolatka nie wiedziała nawet, jak ma na imię, ani skąd pochodzi. Nagle obudziła się na ławce. Do programu zgłosił się człowiek, który powiedział, że jest jej sąsiadem, a ona ma męża i dwójkę dzieci. Po myślałam, że to niesamowity temat na film o człowieku

wracającym do swojego domu. On nie jest już jego miejscem, a bliscy ludzie są kompletnie obcy.

– Fuga to po łacinie „ucieczka”. Czy Alicja ucieka przed samą sobą?

– W pewnym sensie tak. Fuga dysocjacyjna to rozproszenie. Mózg stara się uciec przed wspomnieniami z powodu lęku. Dysocjacja jest próbą odreagowania traumatycznych wydarzeń w momencie, gdy człowiek nie może sobie poradzić. Nie potrafi o nich zapomnieć, ale też nie może znaleźć słów do ich opisania. Wtedy chora osoba wymazuje wspomnienia i przyjmuje nową tożsamość. I to się przydarza Alicji. Jej osobowość – w tej nowej wersji – jest dużo bardziej prymitywną i uboższą wersją siebie z poprzednich doświadczeń życiowych. Poznajemy ją, gdy zaczyna budować siebie na nowo.

– Alicja poszukuje również odpoczynku od ról społecznych.

– Żony, matki, córki, kochanki, przyjaciółki, nauczycielki... Chciałam, żeby był to film o tym, kim jesteśmy bez ról, które dobrze znamy oraz o tym, co nas określa. Co robimy, gdy tracimy nasze funkcje społeczne.

– A przecież role społeczne dają nam poczucie bezpieczeństwa...

– Nie tylko. Dodajmy jeszcze schematyzm i przymus podporządkowania się – gombrowiczowskiego upupiania. Alicja się temu sprzeciwia, działa wbrew regułom.

– Ucieka od męża i zostawia swoje dotychczasowe życie. Jak tworzyliście postać Krzysztofa?

– On czuje się porzucony. Nagle, z dnia na dzień zostaje bez żony, sam z trzyletnim synem. Musi się zmierzyć z nieprzepracowaną żałobą. Formalnie nawet nie może pochować swojej żony. Krzysztofa gra Łukasz Simlat, który przyszedł na próbę z wydrukowanym listem. Napisał go do swojej filmowej żony. To pomogło mu przejść aktorski proces stawania się postacią. Uruchomiło w nim emocje ukrywane przez Krzysztofa.

– Wiem, że inspiracją dla Ciebie i Łukasza był album Karoliny Jonderko.

– To wielokrotnie nagradzana polska fotografa. Jej albumy skupione są wokół straty i samotności. Pierwszy – *Autoportret z matką* – powstał po śmierci jej mamy, drugi – *Zaginieni* – stworzyła we współpracy z fundacją ITAKA, która poszukuje osób zaginionych. W momencie, gdy ktoś bliski odchodzi i nie możesz odbyć żałoby, czujesz bezradność. Ten stan nie pozwala rozwijać się duchowo. Filmowy Krzysztof jest zawieszony pomiędzy dwoma stanami. To powoduje ogromny stres. Postanawia wybudować grób dla Alicji, by się z nią symbolicznie pożegnać. Kiedy wydaje mu się, że jest już po drugiej stronie, ona nagle wraca.

– Dla mnie to film o odejściu.

– Inaczej odebrał go Grzegorz Zygadło. Uznał, że

opowiedziałam o powrocie dybuka. Przyjeżdża pozamykać swoje sprawy. Alicja dla męża i najbliższych umarła, ale wraca jako dybuk. Dla rodziców jest przecież córką, która zmartwychwstała. Syn przed nią ucieka, a w nocy sprawdza, czy oddycha. Alicja żyje na granicy dwóch rzeczywistości. Pomiędzy dwoma światami. Ta interpretacja jest mi bardzo bliska.

– Po powrocie Alicja nie potrafi poruszać się po „swoim” terenie. W poprzednim życiu była nauczycielką geografii. Teraz nawet nie zna własnego ciała.

– To mąż jest przewodnikiem po jej ciele. Wiele scen przedstawia próbę ich fizycznego zbliżenia: sekwencja gwałtownej szarpaniny, seksu oralnego w samochodzie i namiętnego w sypialni, aż wreszcie przytulenia się. Kluczowy jest jednak moment tańca. Bardzo lubię opowiadać o relacjach „pomiędzy słowami”. Zaprosiłam Kaję Kołodziejczyk, choreografkę, by za pomocą ruchów przedstawiła historię kochanków. Piosenkę *Lovers are Strangers* Michelle Gurevich (znanej jako Chinnawoman) znalazłam długo przed powstaniem *Fugi*.

– W klubie festiwalowym puszczone piosenkę *Lovers are Strangers*. Wszyscy od razu skojarzyli ją z *Fugą*.

– Dzięki takim momentom uświadamiam sobie, co jest sercem mojego filmu.

– Po raz kolejny zaprosiłaś do współpracy operatora Jakuba Kijowskiego. Jego zdjęcia oscylują w spektrum brązów, zieleni i beżów. Odkrywacie wspólnie nowe horyzonty sztuki filmowej?

– Kuba nie chce powtarzać tego, co zrobił wcześniej. Z każdym kolejnym projektem idzie o krok dalej. Przekracza granicę, a to jest dla mnie bardzo inspirujące. Wspólnie, dla każdej historii, próbujemy tworzyć nowy język. W *Fudze* kolory kojarzą się z samotnością głównej bohaterki. Alicja nie czuje się komfortowo w „chłodnym” domu. Przestrzeń podkreśla jej niedopasowanie do sytuacji. Szerokie kadry oddają jej odizolowanie od otoczenia i najbliższych.

– Czy teraz patrząc z dystansu na główną bohaterkę *Fugi* uważasz, że tworzycie nowy model kobiecości?

– W pewnym momencie zrozumiałam, że Alicja musi pozostawać w kontrze do swojego powrotu i do poprzedniego życia. Wtedy pomyślałam, że mamy dobrą historię. Bardzo mi zależało, aby główna bohaterka stanowczo upomniła się o swoje prawa i autonomię. Nie dla każdego rodzina musi być najważniejsza. Kobieta nie musi brać odpowiedzialności za najbliższych i w pewnym momencie ma prawo powiedzieć: dość.

Rozmawiał: Marcin Radomski

Miss Sherlock

Folklor

ORIENTALNY PUNKT WIDZENIA W...

... w HBO GO od 1 grudnia. Tej jesieni biblioteka HBO GO wzbogaca się o nowe seriale produkcji HBO Asia. Do dostępnego już serialu *Grisse* dodane zostaną także *Folklor* oraz *Miss Sherlock*. Dwa nowe azjatyckie seriale HBO to propozycja przede wszystkim dla miłośników kina detektywistycznego oraz horrorów.

Miss Sherlock to przeniesiona do współczesnego Tokio japońska interpretacja opowieści autorstwa Sir Arthura Conana Doyle'a o Sherlocku Holmesie. Kultowe postaci słynnego detektywa Holmesa oraz jego wiernego przyjaciela doktora Watsona posłużyły twórcom produkcji za wzór przy tworzeniu nowej wersji, w której głównymi bohaterkami są kobiety.

Dr. Wato Tachibana, zwana też Wato-san jest chirurgiem i właśnie wróciła z misji w Syrii, gdzie pomagała jako lekarz-wolontariusz. Natomiast Sara Shelly Futaba, znana także pod pseudonimem Sherlock, jest ekscentryczną konsultantką dochodzeniową wspierającą policję w rozwiązywaniu ich najtrudniejszych oraz najdziwniejszych spraw. Dzięki jej nadzwyczajnym zdolnościom obserwacji i wyciągania trafnych wniosków niezwykle kobiecy duet rozwiązuje jedną zagadkę po drugiej.

W głównych rolach występują: Yūko Takeuchi jako tytułowa detektyw Sherlock oraz Shihori Kanjiya w roli jej partnerki pomagającej rozwikłać kryminalne zagadki – Dr. Wato Tachibana. Obok nich pojawią się także: Ken'ichi Takitō, Tomoya Nakamura, Ran Itō. Za reżyserię odpowiada Jun'ichi Mori. Serial jest koprodukcją HBO Asia oraz HULU i liczy osiem odcinków.

Z kolei serial *Folklor* to antologia horroru składająca się z sześciu godzinnych, niezależnych od siebie opowieści inspirowanych mitami głęboko zakorzenionymi w azjatyckiej tradycji. Każda z historii pochodzi z innego

kraju i oparta jest na lokalnych wierzeniach oraz związanym z nimi folklorze przedstawiającym różne nadprzyrodzone postacie i okultystyczne praktyki. Fabuła każdego odcinka osadzona jest kolejno w: Indonezji, Japonii, Singapurze, Tajlandii, Malesji oraz Korei.

Twórcy produkcji podejmują próbę uwspółcześnienia gatunku, jakim jest horror azjatycki, nie wytracając przy tym cech charakterystycznych dla poszczególnych krajów i uwypuklając zarazem motywy, które są wspólne dla całego kontynentu. Każdy z odcinków kręcony był w języku oraz kraju, którego mitologię zgłębia. Za reżyserię poszczególnych części tej antologii odpowiadają kolejno: Joko Anwar – Indonezja, Takumi Saitoh – Japonia, Eric Khoo – Singapur, Pen-Ek Ratanarung – Tajlandia, Yuhang Ho – Malesja, Sang-Woo Lee – Korea Południowa. (aps)

Grisse

36.

Ale Kino!

Międzynarodowy Festiwal
Filmów Młodego Widza

2–9.12.2018
Poznań

Organizator

Centrum Sztuki
Dziecka w Poznaniu

Partner Główny

Bank Polski

SZALONE CZASY ROCK AND ROLLA W BBC BRIT

W grudniu kanał BBC Brit zachęca do przeniesienia się w gorące i szalone czasy rock and rolla, w których królowały zespoły The Beatles i The Rolling Stones.

Rolling Stones in Exile

Jak Beatlesi wstrząsnęli Kreml

Rolling Stones in Exile

Jak Beatlesi wstrząsnęli Kreml

Dwa dokumenty (premiery 11 i 18 grudnia) przeniosą widzów w różne zakątki świata, aby pokazać, jak bardzo zespoły te okazały się rewolucyjne dla świata, zmieniając oblicze muzyki, ale także obyczajowość i systemy polityczne.

JAK BEATLES I WSTRZĄSNĘLI KREML

W sierpniu 1962 roku w klubie Cavern w Liverpoolu dokumentalista Leslie Woodhead zarejestrował dwuminutowy film z udziałem początkującego zespołu The Beatles. Woodhead zaaranżował ich pierwsze telewizyjne nagranie z koncertu w Manchesterze i obserwował, jak fenomen fantastycznej czwórki zaczął ogarniać cały świat. Dwadzieścia pięć lat później, podczas nagrywania filmów w Rosji, Woodhead zdał sobie sprawę, że Beatlesi mieli ogromny wpływ na młode pokolenie i tamtejszą rewolucję obyczajową, chociaż nigdy nie otrzymali pozwolenia od władz komunistycznych, aby wystąpić w Związku Radzieckim. W programie wywiady z rosyjskimi fanami zespołu m.in. wicepremierem w rządzie Putina Siergiejem Iwanowem, który wyjaśnia, że dzięki Beatlesom nauczył się języka angielskiego i uwierzył w lepszy świat. Dowiadujemy się także, że fantastyczna czwórka była inspiracją dla rosyjskich gwiazd rocka jak Borys Griebieniczikow czy Andriej Makarewicz, którzy ryzykując aresztem, budowali własne gitary i dawali sekretne koncerty. Miliony młodych Rosjan, mimo odgórnej nieprzychylności władz, pokochały Beatlesów i reprezentowaną przez

nich zachodnią kulturę, co w efekcie doprowadziło pośrednio do upadku muru berlińskiego i systemu komunistycznego. Na całym świecie zespół sprzedał ponad miliard nagrań.

ROLLING STONES IN EXILE

Alan Yentob prezentuje film dokumentalny przedstawiający zespół Rolling Stones podczas nagrywania słynnego albumu *Exile on Main Street* z 1972 roku. Uciekając przed ogromnymi niezapłaconymi podatkami w Wielkiej Brytanii, muzycy zamieszkali na francuskiej riwierze. Prowadzili tam bardzo burzliwe życie w towarzystwie pięknych kobiet, muzyków, dilerów narkotykowych i francuskich kucharzy. Czas spędzony na Lazurowym Wybrzeżu był naznaczony małżeństwem Micka z Bianką oraz licznymi awanturami z miejscową policją. Jednakże to w tym nietypowym otoczeniu, nocą w piwnicy zaczęli pracę nad jednym z najważniejszych albumów w historii rock'n'rolla. Po wielu miesiącach życia w chaosie muzycy zdecydowali się pojechać do Los Angeles, gdzie ostatecznie ukończyli album *Exile on Main Street*, który w 2000 roku został wybrany przez magazyn Q jako trzeci najlepszy brytyjski album w historii.

W programie znajdują się także wywiady z członkami zespołu oraz bohemą artystyczną z tamtych czasów, które rzucają światło na ten hedonistyczny okres pełen twórczej kreatywności i skandali.

Mick Jagger, Keith Richard i Charlie Watts uświetnili premierę dokumentu swoją obecnością w New York Museum of Modern Art. Film pokazany został także w trakcie festiwalu w Cannes. (pas)

PREMIER LEAGUE W NC+ DO 2022 ROKU

Platforma nc+ wygrała przetarg na prawa do Premier League. Do 2022 roku miłośnicy angielskiej piłki będą mogli oglądać mecze swoich ulubionych drużyn wyłącznie w kanałach sportowych CANAL+. Dzięki nowemu kontraktowi stacja ma prawo do transmisji aż 235 meczów w sezonie, w tym części w jakości 4K. Mecze będą dostępne także w nc+ GO oraz player+.

Premier League jest uznawana przez wielu ekspertów za najlepszą piłkarską ligę świata. Przedłużenie praw jest bez wątpienia świetną wiadomością dla kibiców w Polsce. Najwyższa klasa rozgrywkowa Anglii gości na antenie CANAL+ od wielu lat. Przedłużając prawa do transmisji, stacja zadbała, aby dostarczyć widzom jeszcze więcej emocji. Od sezonu 2019/20 widzowie CANAL+ będą mogli zobaczyć co najmniej 32 spotkania więcej niż w bieżącym sezonie, co łącznie da do 235 meczów w roku. Stacja pokaże tym samym wszystkie spotkania dostępne na żywo. Część z nich będzie można obejrzeć w technologii 4K, której liderem w Polsce jest platforma nc+. Dzięki niej fani takich drużyn jak: Manchester City, Liverpool, Chelsea, Arsenal czy Manchester United zobaczą mecze swoich zespołów w najwyższej jakości obrazu.

CANAL+ wykonuje świetną pracę, czyniąc Premier League dostępną dla kibiców Polsce w ramach platformy nc+. Jesteśmy bardzo zadowoleni, że stacja będzie transmitowała rozgrywki przez kolejne 3 sezony – powiedział Richard Scudamore, prezes FA Premier League.

Rozgrywki Premier League uzupełniają bogaty wachlarz sportowych praw telewizyjnych platformy nc+. Wraz z cenionymi przez polskich kibiców meczami LOTTO Ekstraklasy, połową spotkań hiszpańskiej LaLiga Santander, wybranymi meczami niemieckiej Bundesligi, rozgrywkami NBA, najlepszą żużlową ligą świata PGE Ekstraligą, cyklem Speedway Grand Prix, siatkarską Ligą Mistrzów CEV, Velux EHF Ligą Mistrzów piłkarzy ręcznych, PGNiG Superligą, a także Pucharem Sześciu Narodów w rugby, najważniejszymi turniejami golfowymi oraz wybranymi galami boksu zawodowego tworzą różnorodną i wyjątkową propozycję na polskim rynku. (kk)

22. SFF WINTERTHUR

W CIENIU MONETA I PICASSA

To nie przypadek, że w leżącym nieopodal Zurichu stutysięcznym Winterthur od kilkunastu lat organizowany jest Międzynarodowy Festiwal Filmów Krótkometrażowych.

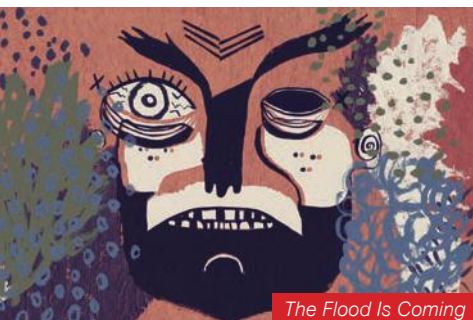
Bigger Than Life

Brotherhood

A Room White a Coconut View

The Flood Is Coming

Nie przypadek, bo i uprawianie oraz upowszechnianie kultury mają tu wielowiekową tradycję, bo w mieście działa z powodzeniem aż 17 muzeów, bo Teatr Miejski cieszy się renomą, a mieszczący się w zabytkowej kamienicy Teatr Casino to centrum niemieckojęzycznej sceny kabaretowej, bo... Można by długo jeszcze wyliczać nie zapominając choćby o Technoramie – Szwajcarskim Centrum Nauki czy największej w Europie hali, mieszczącej centrum sportowo-rekreacyjne.

NOWE/STARE MIASTO

Owa hala to jedna z części ogromnego terenu postindustrialnego, który jeszcze niedawno mieścił parowozownię i magazyny kolejowe, a także kilka dużych obiektów fabrycznych. Teraz są one albo dostosowywane do współczesnych potrzeb (biurowce, parkingi, sale widowiskowe, hotele, biblioteki), albo ustępują miejsca nowemu Metropolis – dzielnicy apartamentowców, siedzib firm i urzędów miejskich. Symbioza jest momentami zaskakująca i wcale nie przebiega bezkonfliktowo, o czym podczas wycieczki po postindustrialnej dzielnicy opowiadał grupie dziennikarzy Thomas Hunziker z miejskiej organizacji turystycznej i np. właściciele loftów oraz nowych mieszkań sąsiadujących z ogromną halą firmy Sulzer przerabianą aktualnie na wielofunkcyjne centrum wystawienniczo-imprezowe wywalczyli zgodę tylko na 5 wielkich imprez rocznie! Ale porozumienie było możliwe, bo tu nic nie robi się na siłę i bez oglądania się na

opinie mieszkańców i w ogóle skutki społeczne. Niczego tu także nie wyrzuca się bezmyślnie na złomowisko, bo zabytkowe eksponaty dowodzące rozwoju kultury technicznej zgromadzono w jednej z przydworcowych hal i udostępniono wszystkim małym i dużym miłośnikom parowozów, kotłów parowych, maszyn, pomp i wielu innych nierzadko wciąż działających urządzeń.

Na tych, którzy preferują kontakt z malarstwem i fotografią światowej klasy czeka słynna kolekcja Oskara Reinharta, Muzeum Sztuki z dziełami van Gogha, Moneta, Picasso i Kandinskiego oraz Muzeum Fotografii z dokonaniem klasyków z XIX i XX wieku. Wszystkie te obiekty i instytucje działają dzięki wsparciu funduszy kantonalnych, prywatnych i publicznych fundacji, pieniędzy miejskich i pochodzących od sponsorów. By zaś ułatwić korzystanie z nich, goście wielu hoteli w Winterthur otrzymują darmowe bilety do wybranych muzeów i takież dojazd do nich środkami komunikacji miejskiej.

Wszyscy zaś goście i uczestnicy dorocznego listopadowego FFK mogą pociągami dojechać z Zurichu i okolic za darmo na pokazy konkursowe i imprezy towarzyszące, bo zarząd lokalnej sieci kolejowej jest jednym ze sponsorów festiwalu i w ten naturalny dla siebie sposób wspomaga pasjonatów krótkiego kina.

A odwiedzających 22. edycję Internationale Kurzfilmtage było aż 17 000 oraz ponad 650 gości, reprezentujących szwajcarski i międzynarodowy przemysł filmowy. Remo

Widownia Teatru Miejskiego

Logo festiwalu było wszędzie

Longhi, dyrektor zarządzający festiwalu tak go podsumowywał: *Spoglądamy z satysfakcją na minione sześć dni, które z programem dla wszystkich grup wiekowych, przyciągnęły publiczność do naszych kin mimo słonecznej jesiennej pogody. Kurzfilmtage po raz kolejny udowodniło, że jest dobrym miejscem do spotkań fanów krótkiego metrażu z całego świata, a także oferuje miłośnikom kina niezliczone odkrycia, inspiruje dyskusje po projekcjach i pozwala widzom uciec od codzienności.*

W TYM SZALEŃSTWIE JEST...

... metoda. Impreza w Winterthur ma tę przewagę nad wieloma podobnymi imprezami, że jej programerzy kwalifikujący filmy z całego świata do pokazów konkursowych, starają się nie stosować żadnych ograniczeń. Ani formalnych, ani warsztatowych, ani jakichkolwiek innych. Nie ma mowy o poprawności politycznej czy obyczajowej, która staje się zmorem nie tylko ogólnodostępnych kanałów telewizyjnych, ale i wielu nowych festiwali. Tu można, a nawet trzeba pokazywać wszystko, oczywiście mowa o artystycznej wypowiedzi, bez posądzeń o epatowanie przemocą czy zauroczenie pornografią. Chętnie wybiera się propozycje zrealizowane techniką kombinowaną, z wykorzystaniem różnych nośników, rejestratorów czy będące melanzem gatunków.

Na kimś, kto po raz pierwszy zagości w Winterthur, dawka ekranowego szaleństwa może zrobić na wstępie mocne wrażenie, ale szybko zobaczy pozytywne takiej selekcji i znajdzie interesujące dla siebie propozycje. Bo to także jest kino i to kino poszukujące, dynamiczne i aktywne, uprawiane często przez filmowców, dla których źródłem inspiracji są sztuki plastyczne, videoart, ale też animacja czy klasyczny dokument. To, że wielu z nich programowo wybiera czarno-białą taśmę wydaje się w związku z tym oczywiste. Podobnie jak założenie, że gra skojarzeń jest najlepszą zabawą z widzem, jaką można mu zaproponować.

Dobrym przykładem jest tu polski film, zrealizowany przez parę młodych krakowskich artystów Różę Dudę i Michała Soję *Jestem synem górnika*, który w warstwie fabularnej jest symbolicznym pożegnaniem z socjalistyczną przeszłością, a w wizualnej swego rodzaju filmowym performance. Opuszczony hotel gdzieś na greckiej wyspie to alegoria świata, który odchodzi w zapomnienie, podobnie jak zapelniający go kiedyś goście.

Podobną metodę, choć z większą dyscypliną, jeśli chodzi o środki wyrazu wizualnego, zastosował Adnan

Softic, którego *Bigger Than Life* (Macedonia/Włochy/Niemcy) jest zabawną wariacją na temat realizacji projektu Skopje 2014, dzięki któremu stolica Macedonii miała przypominać połączenie starożytnego Rzymu z Manhattanem. Autor z pełną powagą pokpiwa sobie z mocarstwowych marzeń swych rodaków. Ale na tyle skutecznie, że przekonał międzynarodowe jury (w jego składzie polska producentka i programerka festiwalowa Bianca Lukas) i zdobył Grand Prix oraz nagrodę pieniężną.

W programie winterthurskiej imprezy nie zabrakło także filmów zrealizowanych „po bożemu” i z zachowaniem czystości gatunkowej. Krótkie fabuły, dokumenty i animacja mają wciąż wielu zwolenników wśród młodych filmowców na całym świecie.

Oto Rosjanin pracujący w Austrii Aleksey Lepin przedstawił niespełna 25-minutową opowieść o parze zarabiających remontami Rumunów, którzy o tytułowe 100 eur muszą stoczyć prawdziwą batalię z nieuczciwym zleceniodawcą. Albo kanadyjsko-tunezyjski *Botherhood* Meryam Joobeur. Bohater, ojciec rodziny i patriarcha rodu Mohamed jest głęboko wstrząśnięty, ale i podejrzliwy, gdy jego najstarszy syn wraca do domu na wsi w Tunezji z tajemniczą młodą żoną. Każda chwila w tym dramacie jest nasycona emocjonalnymi zawilościami łączenia rodzin, konsekwencjami poprzednich ran i nieporozumień.

Świetne wrażenie zrobiła francuska animacja *La Chutte* Borisa Labbe, prezentowana już w wielu miejscach, m.in. na festiwalach w Cannes i Tokio. Wspaniała plastyka kreuje wizję końca współczesnego świata, której źródeł trzeba by szukać w malarstwie Hieronima Boscha i *Piekle* Dantego.

I jeszcze gruziński dokument *Prisoner of Society* Rati Tsiteladzego, który odpowiada na pytanie: co to znaczy być obcym we własnym domu i kraju? To intymna podróż w świat i umysł młodej transpłciowej kobiety uwięzionej pomiędzy osobistym pragnieniem wolności a tradycyjnymi oczekiwaniami jej rodziców w obliczu narastających napięć wywołanych przez politykę LGBT w Gruzji.

22. wydanie Festiwalu Filmów Krótkometrażowych w Winterthur miało już tradycyjnie w programie prezentację aktualnej rodzimej produkcji, obrazy w sekcji VR Reality Cinema, warsztaty dla młodych filmowców oraz panele dyskusyjne dotyczące m.in. sposobu finansowania produkcji, koprodukcji międzynarodowych czy udziału firm prywatnych i sponsorów. Pokazano także przegląd wybranych pozycji kinematografii gruzińskiej.

JANUSZ KOŁODZIEJ

26. ENERGACAMERIMAGE BYDGOSZCZ

KRZYŻOKI POZA LIMITEM

Dokument trzyma się mocno, a nawet jeszcze mocniej. Od momentu, kiedy długometrażowe filmy dokumentalne trafiły do repertuaru kin na całym świecie, nie jako dodatki czy jako nocne pokazy dla maniaków, nikt już nie odważy się twierdzić, że to takie dziecko z filmowej rodziny, które zawsze miało trudniej i było trudniejsze w okiełznanu, niż fabularna siostra, a przez to było przez rodziców i otoczenie mniej kochane.

Dokument, chyba dzięki ekspansji telewizyjnych kanałów tematycznych, które z jednej strony odpowiadały błyskawicznie na zapotrzebowanie nowej widowni, ale też same umiejętnie owe zainteresowanie podsycali, przeżywa swój złoty okres, dzieląc się radością i powodzeniem u widza wspólnie z animowanym bratem, któremu też telewizja, wbrew prognozom, nie zaszkodziła.

Od lat dwa konkursy dokumentalne odbywające się w ramach festiwalu EnergaCamerimage „trzymały poziom”, nie ulegając aktualnym modom i nie starając się za wszelką cenę ograniczać pola kwalifikacyjnej penetracji do uznanych nazwisk, wytwórni i krajów. Zawsze też preferowano tu różnorodność tematyczną i warsztatową, zawsze starano się doceniać – co nie powinno dziwić na festiwalu, gdzie przede wszystkim docenia się sztukę operatorską

– jakość i poziom zdjęć, pracę operatora i całej ekipy, zawsze też prezentowane prace oceniało jury złożone z wybitnych osobowości ze świata filmu.

Nie inaczej było i podczas tegorocznej 26. już edycji bydgoskiego (jak się okazało podczas ceremonii finałowej, odbywającego się po raz ostatni w mieście nad Brdą) festiwalu. Zarówno wybór filmów długometrażowych, zgromadzonych pod hasłem *Obraz świata i świat w obrazach*, jak i dokumentów krótkometrażowych nie zawiódł oczekiwań, czego dowodem wysokie oceny oraz świetna frekwencja na wszystkich pokazach. Można nawet sugerować organizatorom imprezy, by w nowym miejscu starali się znaleźć odpowiednio dużą salę na pokazy obu wspomnianych konkursów i pokazy dodatkowe. Co najbardziej cieszy, poza naprawdę wysokim poziomem, to fakt, iż wśród publiczności

Over the Limit

Siostry

dominują ludzie młodzi, ciekawi obrazu świata i świata w obrazach.

A TO POLSKA WŁAŚNIE

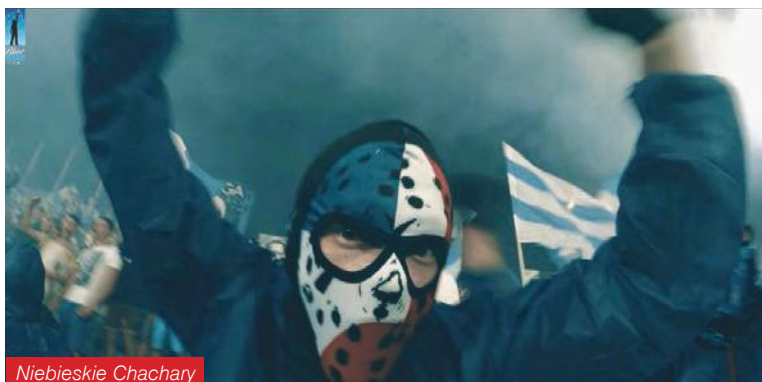
Jeden z jurorów powiedział na zakończenie konkursu, że największe wrażenie zrobiła na nim „kobieca fala” – tak to nazwał – w światowym dokumencie. Także polskim, w którym pojawiło się w ostatnich czasach wiele bardzo obiecujących i interesujących nazwisk. To, że dziewczyny za kamerą to teraz nie rzadkość, ale wręcz odwrotnie dowodzi skład polskiej części obu dokumentalnych konkursów. Na dziewięć filmów, aż sześć miało damski podpis.

W tej grupie znakomity, zbierający świetne oceny i laury na całym świecie (m.in. w: Amsterdamie, Krakowie, Sewastopolu, Perm, Luksemburg, Chicago) *Over the Limit* Marty Prus (ze znakomitymi zdjęciami Adama Suzina), którego pokaz i w Bydgoszczy z trudem pomieścił wszystkich chętnych. Ten zrealizowany w koprodukcji polsko-brazylijsko-fińsko-niemieckiej zakulisowy portret drogi do olimpijskiego złota w gimnastyce artystycznej, to przenikliwy i wstrząsający zapis relacji międzyludzkich, w których nie ma zahamowań i słownej cenzury, a wszystko podporządkowane jest jednemu celowi. No, ale jak bohaterkami są rosyjska gimnastyczka i jej trenerki, to przynajmniej widzów z naszej części Europy takie relacje nie powinny zaskakiwać. Ale i nas poruszają bez reszty, bo to nie tylko portret ludzi sportu, ale i samych Rosjan. Świetny film absolwentki Łódzkiej Filmówki sprzed dwóch lat, kto wie, czy nie najważniejszy debiut dokumentalny ostatnich lat. I nazwisko, które w branży już coś znaczy.

Kolejna autorka i kolejny bardzo dobry film – *Krzyżaki* Anny Gawliły ze zdjęciami Tomasza Wolskiego, który otrzymał w Bydgoszczy Złotą Żabę w konkursie krótkich metraży, mając za konkurentów wielu świetnych autorów z całego świata. Być może jurorów przekonała „reporterskość” jego czarno-białych zdjęć, umiejętność obserwacji, łapanie szczegółu, ale za pewne także sam temat filmowego zapisu. Producenci filmu tak go rekomendowali: *Oto co roku w Niedzielę Wielkanocną na śląskiej wsi 30 koni rusza w wielogodzinną podróż, aby objechać granice pól wokół wsi.*

Azadi

Niebieskie Chachary

Podczas 35-kilometrowej trasy modlą się, śpiewają nabożne pieśni. W czasie postojów odpoczywają, jedzą i piją wódkę. Stan zmęczenia i upojenia alkoholowego miesza się ze stanem uniesienia religijnego. Sacrum i profanum.

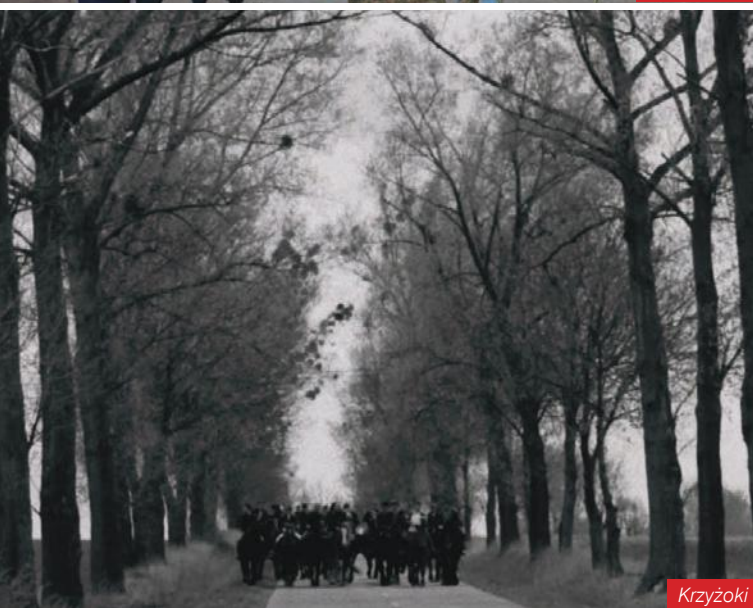
I jeszcze z polskiej reprezentacji świetne *Siostry* Michała Hytrosia ze zdjęciami Janusza Szymańskiego. Opowieść o dwóch sędziwych siostrach Benedyktynkach, wiodących uświęcony wielowiekowym rytuałem, ale wcale przez to nie nudny czy monotony żywot w najstarszym polskim klasztorze w podkrakowskich Staniątkach.

WALKA O PRZETRWANIE

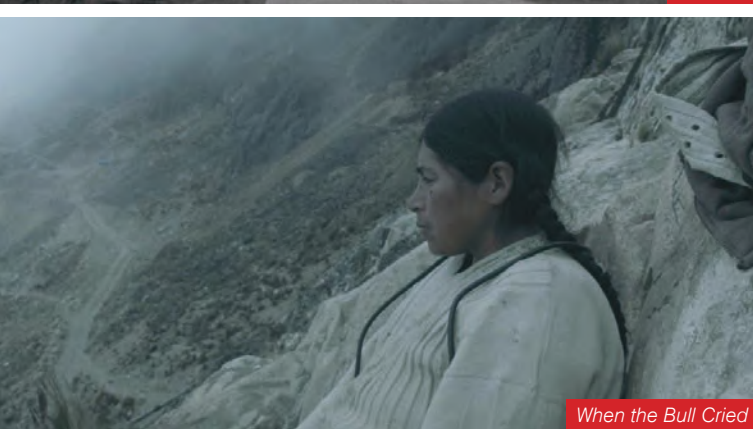
Film dokumentalny od zawsze był blisko życia i dzisiaj także nie zadawała się obrazkami rodzajowymi czy sięganiem do nowoodkrytych archiwów. Każdy dzień dostarcza nowe tematy, nowe sprawy i problemy do filmowej obróbki. Uchodźcy u bram Europy, kolejny

Victory Day

Krzyżaki

When the Bull Cried

Wieś pływających krów

konflikt na Bliskim Wschodzie, degradacja środowiska, nierówności społeczne w wydaniu azjatyckim czy południowoamerykańskim, ale też samotność, alienacja, walka z nałogiem, strach przed śmiercią. Zawsze też, w każdym niemal zestawie i na każdym festiwalu, filmowe portrety osobowości i szaleńców, lokalnych geniuszy i prawdziwych nowatorów, wyznawców nieznanymi religii i pospolitych szarlatanów.

Para belgijskich filmowców pojechała do Boliwii, by wysoko w górach z kamerą i mikrofonem obserwować codzienne życie mieszkających tam kobiet i mężczyzn, których podstawowym zajęciem jest wydobywanie cyny. Niemal domowym sposobem, bo nie w klasycznej kopalni i bez użycia maszyn w drążonych własnoręcznie szybach i chodnikach. Praca to mozolna, ciężka i niebezpieczna, bo dynamit jest w stałym użyciu, a klimat surowy. Pomóc może modlitwa i alkohol wypijany na cześć Pana Ciemności, który wedle wierzeń mieszka w drążonej tunelami górze i jest lub nie jest przychylny kopiącym. Do tego grona należy bohaterka filmowej opowieści, samotnie wychowująca czwórkę dzieci. *When the Bull Cried* Barta Goossesna i Karen Vázquez Guadarramy, która była także autorką zdjęć, zdobył główną nagrodę, Złotą Żabę w konkursie długometrażowych dokumentów.

W Bydgoszczy pokazano także najnowszy film Sergieja Loznicy, zrealizowany w Berlinie i dla niemieckiego producenta *Victory Day*. 9 maja od 72 lat w berlińskim parku Treptower zbierają się mieszkający w stolicy Niemiec Rosjanie i świętują zwycięstwo Armii Czerwonej nad siłami zbrojnymi III Rzeszy. Paradują w mundurach, piją wódkę, śpiewają i tańczą, jakby wciąż starali się zdyskontować wygraną sprzed lat i utwierdzać się w przekonaniu, że ich ojczyzna wciąż jest światowym mocarstwem.

A tymczasem półtora tysiąca kilometrów na południe, na greckiej wyspie Lesbos na rozpatrzenie wniosku o azyl i przenosiny do sytej części Europy oczekuje kilka tysięcy uciekinierów, głównie z Syrii oraz z Afganistanu, Pakistanu i Iraku. To ci, którzy zdecydowali wydostać się z terenu Turcji drogą morską, mimo setek utopionych poprzedników. *Azadi* Sama Peetera, poruszająca relacja opowiedziana przez dwóch młodych Pakistańczyków oraz greckich rybaków.

Po drugiej stronie kontynentu żyje w zagubionej w górach wiosce samotny, stary mężczyzna. Jest ostatnim mieszkańcem tętniącej kiedyś życiem osady, strażnikiem pamięci, kustoszem niszczących zabudowań. Sam ze sobą toczy rozmowy o sensie istnienia i śmierci, o przeszłości i przyszłości, o tym, co zrobił, a co mu się nie udało... Hiszpański *God's Acre* – skupiony, piękny wizualnie portret „ostatniego człowieka na ziemi” zrealizowali Pablo Adiego (reżyseria) i Irene Sanchez Arraez (zdjęcia).

Trzeba wierzyć, że zapowiedziane w zakończeniu tegorocznej edycji przenosiny festiwalu do innego miasta (oby polskiego, bo mówi się także o zagranicy) nie wpłyną ani na zmianę jego programu, ani na poziom konkursów dokumentalnych. (*Janko*)

Odkrywaj z nami świat!

XXIII KIKE, KIELCE

JUBILEUSZOWO I ROBOCZO

Podczas XXIII Konferencji Krajowej Izby Komunikacji Ethernetowej, która odbyła się w Kielcach w dniach 27-28 listopada, organizacja obchodziła jubileusz dziesięciolecia istnienia. Wzięło w niej udział ponad 650 gości i 55 wystawców. Zarząd dokonał podsumowania dokonań Izby, poruszono aktualne tematy ważne dla małych i średnich operatorów telekomunikacyjnych, przedstawiono także dwa duże raporty.

– Po dziesięciu latach istnienia nie jesteśmy anonimowi, przestaliśmy być rozproszonymi przedsiębiorcami, a staliśmy się środowiskiem, które ma realny wpływ na decyzje wydawane przez administrację państwową i funkcjonujące rozwiązania prawne – stwierdził Karol Pruski, jeden z członków założycieli KIKE. – To ogromny sukces – podkreślił.

URZĘDY I FUNDUSZE

Ponieważ znaczące miejsce w działalności KIKE od początku istnienia zajmuje współpraca z Urzędem Komunikacji Elektronicznej, pierwsze wystąpienie na konferencji należało do Marcina Cichego, aktualnego prezesa tej instytucji. Przedstawił on dane dotyczące rynku telekomunikacyjnego (przypomnijmy, że jego wartość

na koniec 2017 roku to 39,5 miliarda złotych), a także podkreślił wagę współpracy i współdziałania operatorów, z czym związane jest współkorzystanie z tych samych sieci. W innych panelach i rozmowach XXIII Konferencji KIKE brała też udział poprzednia prezes UKE Magdalena Gaj, zaś Anna Streżyńska wzięła udział w specjalnie przygotowanym nagraniu wideo.

W ramach podsumowań dużo miejsca poświęcono projektom operacyjnym opartym na funduszach europejskich, które wspierały także rozwój sieci małych i średnich operatorów.

RAPORTY I PERSPEKTYWY

Raporty KIKE przygotowane we współpracy z kancelarią iTB Legal dotyczyły opłat za zajęcie pasa drogowego

oraz doświadczeń operatorów telekomunikacyjnych ze współpracy z Lasami Państwowymi. Podczas towarzyszących prezentacjom paneli dyskusyjnych mogliśmy usłyszeć zapewnienie, że Ministerstwo Cyfryzacji wspiera zmiany w sposoby naliczania opłat za zajęcie pasa drogowego i ustalenie w tym zakresie maksymalnej stawki na poziomie 20 złotych (zamiast obecnych 200 złotych). Współpraca operatorów z Lasami Państwowymi jest natomiast dużo większym wyzwaniem. Jak wskazuje przykład Feromedia, można wprawdzie wygrywać sprawy sądowe i skutecznie egzekwować postanowienia Megaustawy, jednak zdaniem obecnych powinno w tym zakresie jak najszybciej nastąpić ujednolicenie zasad uzyskiwania dostępu, a jednym z jej elementów powinno być ustalenie stawek maksymalnych za dostęp do nieruchomości leśnych (obecnie nadleśnictwa mają ogromną swobodę negocjacyjną).

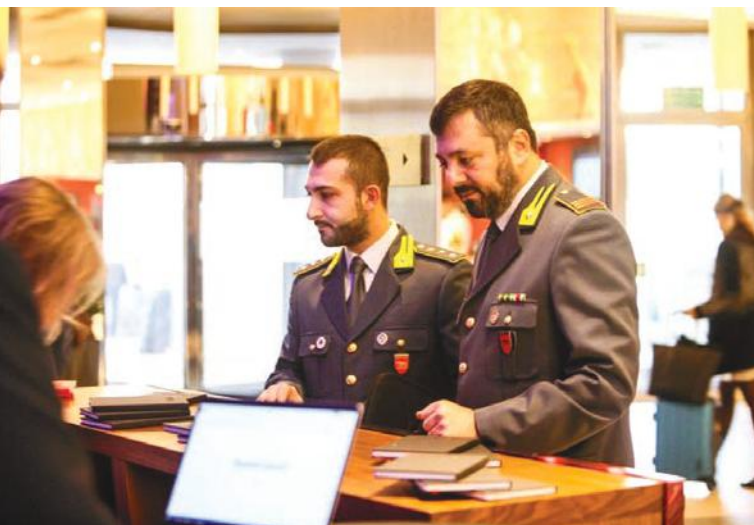
Interesujący był także panel dyskusyjny o przyszłości IPTV z udziałem między innymi Witolda Kołodziejskiego, przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Karola Skupnia, prezesa zarządu KIKE, Krzysztofa Kacprowicza z MEDIAKOM i Przemysława Gniteckiego, prezesa zarządu EVIO Polska. Wynikało z niego, że choć lokalni operatorzy są już technologicznie przygotowani do wprowadzenia nowej jakości usług telewizyjnych dla użytkowników, to jednak ze względu na przepisy prawa i silną pozycję kilku tradycyjnych nadawców, pozostajemy w tym zakresie w europejskim ogonie.

– *Pluralizm na tym rynku, który w moim rozumieniu jest także rynkiem idei, powinien być zagwarantowany – zaznaczył Kołodziejski. – Ponieważ nie zadziałała w tym zakresie samoregulacja ani Kodeks Dobrych Praktyk, który wspierała także KRRiTv, konieczna jest regulacja twarda, czyli ustawowa.*

Także wystąpienie Dominika Kopery z Ministerstwa Cyfryzacji, który przedstawił uaktualnione założenia Narodowego Planu Szerokopasmowego, potwierdziło, że w najbliższych latach przed KIKE stać będą kolejne wyzwania. Długoterminowym celem projektu jest już bowiem nie tylko świadczenie usług dostępu do Internetu szerokopasmowego (o możliwościach przesyłu do 1 Gb/s), ale także wprowadzenie w Polsce sieci 5G (do 2025 we wszystkich dużych miastach).

MAREK NOWAK

NOWY ETAP WALKI Z PIRACTWEM

34. międzynarodowe i lokalne organizacje, instytucje i firmy zadeklarowały chęć współpracy na rzecz walki z piractwem internetowym w odpowiedzi na globalizację przestępczości online. Zapowiedź wzajemnego wsparcia i wymiany doświadczeń jest przedmiotem Deklaracji Warszawskiej (tekst w ramce), wypracowanej podczas International Content Protection Summit w Warszawie.

Deklaracja Warszawska podkreśla wagę i rolę międzynarodowej współpracy pomiędzy organizacjami, instytucjami, organami rządowymi i firmami na rzecz zwalczania piractwa internetowego. Wyraża chęć wymiany najlepszych praktyk i doświadczeń w celu tworzenia i popularyzacji skutecznych metod zwalczania piractwa internetowego, w tym m.in. działań prawnych, podejścia „follow the money”, a także różnych inicjatyw edukacyjnych.

Zarys Deklaracji powstał podczas International Content Protection Summit – konferencji, która odbyła się w dniach 18-19 października br. w Warszawie. Uczestnicy spotkania omawiali specyfikę i skalę piractwa w poszczególnych krajach oraz obecne sposoby przeciwstawiania się temu procederowi. Dziaili się doświadczeniami, omawiali przykłady międzynarodowych akcji, a także prawne i operacyjne aspekty działań, w tym współpracę z rynkiem reklamowym i pośrednikami

płatności w celu ograniczenia nielegalnego obrotu treściami wideo, blokowanie nielegalnych stron internetowych, działania edukacyjne, inicjatywy uwalniające na problem naruszeń praw własności intelektualnej.

Największe obecnie wyzwania rynku kreatywnego związane z piractwem to coraz większy, globalny zasięg przestępczości internetowej, nowe technologie stosowane w nielegalnej dystrybucji treści (np. IPTV), kryptowaluty jako nowy sposób płatności, a także konsekwencje braku ujednoliczonego europejskiego prawa oraz niepełnej implementacji poszczególnych dyrektyw w niektórych krajach.

– *Piractwo to bardzo dochodowy biznes, skomplikowana siatka powiązań oraz coraz częstsze dowody na związki z innymi rodzajami przestępczości. Alarmujące dane dotyczące skali kradzieży i nielegalnego obrotu treściami audiowizualnymi motywują do działania. Zorganizowanie pierwszego w naszym regionie międzynarodowego spotkania na temat sposobów zwalczania piractwa*

miało pokazać, jak wartościowa jest wymiana doświadczeń oraz jak niezbędna jest współpraca między organizacjami, instytucjami, organami państwa i biznesem różnych krajów – powiedziała Teresa Wierzbowska, Prezes Zarządu Stowarzyszenia Sygnał.

W ICPS wzięło udział 120 przedstawicieli organizacji, instytucji i firm z m.in.: Belgii, Danii, Francji, Hiszpanii,

Holandii, Łotwy, Niemiec, Szwajcarii, Rosji, Serbii, Ukrainy, Wielkiej Brytanii, Włoch, Zjednoczonych Emiratów Arabskich i Stanów Zjednoczonych.

Konferencję zorganizowało Stowarzyszenie Sygnał przy wsparciu Urzędu UE ds. Własności Intelktualnej (EUIPO). Patronat nad konferencją objęło MKiDN, UKE, KIGEiT, Konfederacja Lewiatan. (dz)

DEKLARACJA WARSZAWSKA

W obliczu globalnej skali naruszeń praw własności intelektualnej w Internecie, a także ich negatywnego wpływu na branżę kreatywną i gospodarki wielu krajów, konieczne jest zacieśnienie konstruktywnej międzynarodowej współpracy na rzecz walki z piractwem internetowym. Musimy wzajemnie czerpać z naszych doświadczeń i najlepszych praktyk organizacji, organów rządowych i podmiotów sektora prywatnego z różnych części świata.

Uczestnicy szczytu International Content Protection Summit Warsaw 2018, zorganizowanego przez Stowarzyszenie Sygnał przy wsparciu EUIPO, niniejszym potwierdzają, że mają świadomość i rozumieją potrzebę stałego międzynarodowego zaangażowania głównych zainteresowanych podmiotów. Szczyt ma rozpocząć proces regularnej międzynarodowej współpracy

między organizacjami zwalczającymi piractwo, opartej na wymianie doświadczeń w celu rozwijania i popularyzacji skutecznych metod zwalczania piractwa internetowego, w tym rozwiązań prawnych, podejścia „follow the money”, a także różnych inicjatyw edukacyjnych, będących przykładami najskuteczniejszych metod walki z nielegalnym rozpowszechnianiem treści.

Podejmując tego rodzaju działania, uczestnicy spotkania chcą wzmocnić międzynarodową koalicję przeciwko piractwu. Pragną również zwiększyć wśród decydentów, opiniotwórców, mediów i społeczeństwa świadomość szkód, jakie piractwo wyrządza światowej gospodarce i tym samym włączyć ich w międzynarodowe działania mające na celu przeciwdziałanie kradzieży treści audiowizualnych i ochronę praw własności intelektualnej.

SONY I NETFLIX

Firma Sony poinformowała, że siedem jej flagowych kamer zostało docenionych przez serwis Netflix i dołączyło do programu Post Technology Alliance. Celem tego programu jest identyfikacja sprzętu, który spełnia wymogi techniczne i organizacyjne serwisu Netflix, a zarazem gwarantuje najwyższy poziom innowacyjności, pomocy technicznej i obsługi klienta.

Programem objęte zostały cztery cyfrowe kamery filmowe z rodziny Sony CineAlta – w tym system pełnoklatkowej kamery filmowej nowej generacji VENICE, używany obecnie przez Jamesa Camerona do zdjęć do sequeli filmu Awatar. Produkty CineAlta firmy Sony stanowią oczywisty wybór dla reżyserów i operatorów, którzy chcą urzeczywistniać własne wizje artystyczne, zapewniając widzom wiele przeżyć emocjonalnych. Do programu Netflix Post Technology Alliance dołączają też trzy inne modele: kompaktowy, uniwersalny F55, F65 z przetwornikiem CMOS Super 35mm o rozdzielczości 8K oraz elastyczny PMW-F5 o rozdzielczości 4K.

**Post
Technology
Alliance**

Oprócz tego programem objęto łatwy w dostosowaniu do potrzeb użytkownika, profesjonalny kamkorder Sony Super 35mm FS7 II oraz najnowocześniejszy system kamerowy 4K/HD do produkcji na żywo HDC-4300. Listę zamyka PXW-Z450: pierwszy na świecie kamkorder naramienny 4K HDR z przetwornikiem obrazu CMOS typu 2/3".

– Sony stawia sobie za cel zaopatrywanie filmowców w przyszłościowe rozwiązania techniczne, które pozwolą olśniewać widzów na całym świecie – komentuje Sebastian Leske, menedżer produktu w Sony Professional Solutions Europe. – Nasze kamery powstają z myślą o potrzebach twórców filmów. Bardzo cieszymy się zatem, że program Netflix Post Technology Alliance powiększa się o siedem naszych najpopularniejszych i najbardziej innowacyjnych kamer. (AP)

REKLAMA

CAMBO

Profesjonalny sprzęt do kamer wideo, statywy, jazdy kamerowe, krany oraz inny sprzęt studyjny.

Oferujemy szeroki zakres specjalistycznego sprzętu do kamer wideo.

Nowoczesne i wygodne mobilne krany oraz statywy niezbędne dla każdego profesjonalnego operatora kamery.

Najwyższej jakości sprzęt oferowany przez producenta z ponad 65-letnim doświadczeniem i praktyką.

- statywy naramienne HDSLR,
- krany kamerowe,
- statywy,
- wózki,
- jazdy kamerowe,
- elektroniczne i manualne głowice Pan-Tilt.

SAMSUNG QLED 8K JUŻ W SPRZEDAŻY

Samsung QLED 8K to telewizor, który pozwoli cieszyć się obrazem i dźwiękiem w zupełnie nowej, niedostępnej dotychczas jakości. Dzięki wykorzystaniu sztucznej inteligencji będziemy mogli liczyć na realistyczny i szczegółowy obraz w jakości 8K. Od połowy listopada telewizory QLED 8K o przekątnej ekranu 65 i 75 cali są dostępne w przedsprzedaży w wybranych sklepach wraz z pakietem dodatkowych korzyści.

Samsung QLED 8K Q900R to telewizor, który wyznacza nowy kierunek rozwoju branży RTV na świecie. Został stworzony, aby dostarczać niesamowite wrażenia wizualne niezależnie od tego, jakie treści są oglądane. Ten telewizor to swoiste zaproszenie do odkrywania filmowego świata na nowo – widowie mogą liczyć nie tylko na wysoką rozdzielczość 8K, doskonale oddane detale, ale także na bogactwo kolorów, które zachwyca.

Tak rzeczywisty obraz uzyskano dzięki wykorzystaniu licznych technologii i rozwiązań, które zostały stworzone z myślą o odtwarzaniu wideo w jak najwyższej jakości.

Oto co kryje pierwszy QLED 8K od firmy Samsung.

SZTUCZNA INTELIGENCJA DLA BARDZIEJ RZECZYWISTYCH EFEKTÓW

Technologia inteligentnego skalowania do 8K, którą Samsung po raz pierwszy zastosował właśnie w telewizorach QLED 8K, odpowiada za poprawę jakości obrazu. Wykorzystując algorytmy sztucznej inteligencji

(AI), treści w rozdzielczości 4K lub niższej są inteligentnie skalowane do poziomu jak najbliższego 8K. Dzięki temu praktycznie każdy materiał wideo będzie można zobaczyć w dużo wyższej jakości.

Za sprawne i wydajne przetwarzanie obrazu odpowiada procesor Quantum 8K. Odgrywa on także kluczową rolę w procesie upscalingu i pozwala w czasie rzeczywistym, wykorzystać pełny potencjał sztucznej inteligencji. Warto dodać, że procesor znacząco poprawia także jakość dźwięku, dopasowując go do wyświetlanej treści. Połączenie efektów wizualnych ze ścieżką audio pozwoli przenieść się w środek akcji, niezależnie od tego, czy będzie to dynamiczna rozgrywka sportowa, czy romantyczny musical.

QLED NAJJAŚNIEJSZY

Seria QLED 8K oferuje nieosiągalne dotychczas poziomy jasności. Dla ekranu o przekątnej 65 cali będzie to 3000 nitów i aż 4000 nitów dla ekranu 75 cali oraz wersji 85-calowej, która trafi do sprzedaży przed końcem tego roku. Dzięki temu odwzorowanie szczegółów będzie

równie wysokie w ciemnych i jasnych scenach. W połączeniu z obsługą standardu HDR10+, który do optymalizacji poziomu kontrastu w każdej scenie wykorzystuje dynamiczne metadane, uzyskiwany obraz będzie wyrazisty i bardziej rzeczywisty.

Z kolei bezpośrednie podświetlenie z precyzyjnym systemem sterowania, tzw. Direct Full Array Elite zapewnia maksymalny kontrast. W praktyce oznacza to, że ciemne sceny będą jeszcze ciemniejsze, a jasne – jaśniejsze. Wpływa on także na ogólną poprawę komfortu oglądania niezależnie od warunków oświetleniowych w pomieszczeniu.

DUŻY EKRAN, SPEKTAKULARNE EFEKTY

Telewizory o dużej przekątnej na dobre zadomowiły się we wnętrzach. Za sprawą dodatkowych funkcji i efektów wizualnych, także wyłączone stanowią atrakcyjny element wystroju pomieszczeń. Nie inaczej jest w przypadku telewizora Q900R, który z powodzeniem wykorzystuje unikatowy tryb Ambient. Pozwala on wyświetlić na ekranie motyw ściany, na której znajduje się telewizor. Na tak stworzonym tle, z jasnością dopasowaną do warunków w pomieszczeniu, można pokazać dodatkowe treści, takie jak zegar, aktualna prognoza pogody czy własne zdjęcia.

Dopełnieniem efektów wyświetlanych na ekranie będzie One Invisible Connection, czyli jeden praktycznie

niewidoczny przewód optyczny. To on odpowiada za dostarczenie do telewizora zarówno zasilania, jak i danych AV. Takie rozwiązanie pozwoli wyeliminować zbędne kable – wszystkie zewnętrzne urządzenia, np. soundbary, dekodery czy konsole podłączane są do modułu One Connect, który można ukryć w pobliżu telewizora.

DOMOWE CENTRUM DOWODZENIA I ROZRYWKI

Wiemy już, że QLED 8K świetnie radzi sobie z jakością obrazu. Aby w pełni wykorzystać te niesamowite efekty wizualne, potrzebna jest treść. Jak przystało na topowego przedstawiciela kategorii inteligentnych telewizorów, nie mogło zabraknąć sprawnej platformy Smart TV. Przejrzyste i personalizowane menu to łatwy dostęp m.in. do ulubionych serwisów VOD. Widzowie znajdą tu najpopularniejsze aplikacje, takie jak HBO GO, Netflix, FilmBox Live, Showmax, VoD.pl, player+ czy YouTube. Wyjątkowy produkt oferowany na specjalnych zasadach

QLED 8K jest już dostępny w przedsprzedaży w wybranych sklepach w Polsce. Kupujący mogą liczyć na pakiet dodatkowych korzyści, który obejmuje m.in. usługę transportu, wniesienia, montażu i konfiguracji, a także profesjonalną kalibrację. W zestawie z telewizorem dostępny będzie wieszak No-Gap, który pozwoli zamontować telewizor płasko przy samej ścianie. (HP)

TUNER Z ASYSTENTEM GŁOSOWYM

Tuner Hama DIT2100MSBT możemy podłączyć do sieci Wi-Fi i odtwarzać muzykę lub przesyłać ją do smartfona lub tabletu. To radio internetowe, które zapew-

nia dostęp do ponad 20 000 stacji radiowych i 10 000 podcastów. Aby ułatwić wyszukiwanie stacji radiowych, można skorzystać z bezpłatnego portalu Frontier Silicon Web, który umożliwia swobodne filtrowanie po gatunku, kraju, języku czy popularności w celu odnalezienia ulubionej muzyki. Podobnie jak sparowanie ze Spotify Connect, co umożliwia także tworzenie playlist.

Alexa, asystent głosowy Amazon, słucha komend i na nie reaguje, wykonując zleconą czynność oraz odpowiadając na pytania. Dodatkowo tuner wyposażony jest w funkcjonalność multiroom, co pozwala na połączenie w grupę kompatybilnych urządzeń znajdujących się w różnych pomieszczeniach i jednocześnie odtwarzanie muzyki. Funkcja UNDOK zapewnia wygodne sterowanie radiem za pomocą smartfona lub tabletu, można tak: kontrolować wszystkie ustawienia radia, zmieniać stacje, zarządzać ulubionymi lub tworzyć grupy multiroom. Natomiast stacje radiowe możemy również odbierać w technologii cyfrowej – DAB+. Tuner ma złącza RCA, wejście cyfrowe i AUX.

ODRODZENIE LEGENDY

JBL L100 Classic to nowoczesne kolumny, nawiązujące do kultowych głośników JBL L100, które na rynku pojawiły się w 1970 r., jako konsumencka wersja popularnego monitora JBL 4310 Pro Studio.

Teraz mamy styl retro, połączony z kultowym designem JBL i kratowaną maskownicą w stylu vintage z pianki Quadrex, ale z nowymi przetwornikami i zwoznicami. Nowo opracowany 1" tytanowy kopułkowy głośnik wysokotonowy jest dopasowany do falowodu z soczewką akustyczną, co zapewnia optymalną integrację z 5 1/4" stożkowym przetwornikiem średniotonowym z membraną z czystej celulozy pokrytej polimerem. 12" głośnik niskotonowy z czystej celulozy, pracujący w obudowie typu bass-reflex, zapewnia mocny, poruszający bas przez pojedynczy skierowany do przodu port tubowy z rozszerzonymi końcami. Tłumiki L-pad średniej i wysokiej częstotliwości na przedniej ścianie są hołdem złożonym legendarnemu imiennikowi. Przenosząca pasmo 40 – 40 000 Hz kolumna, o wymiarach 636,6 x 389,7 x 371,5 mm i masie 26,7 kg, jest wewnętrznie usztywniona przegrodą o grubości 25 mm.

Zalecana moc wzmacniacza: 25 – 200 W.

13-KANAŁOWY SOUNDBAR

Harman Kardon Enchant 1300 to 13-kanałowy soundbar typu All-in-One o mocy 240 W, przenoszący pasmo 71 – 20 000 Hz. Wyposażony jest w technologię MultiBeam Surround Sound z kalibracją Automatic MultiBeam Calibration (AMC), która zapewnia efekty przestrzenne bez dodatkowych przewodów i głośników. Wbudowany Chromecast pozwala na strumieniowe odtwarzanie muzyki wysokiej jakości za pomocą Wi-Fi z ponad 200 serwisów streamingowych. Urządzenie o wymiarach 1120 x 65 x 125 mm i masie 5,65 kg, które można obsługiwać pilotem tv, ma 3 wejścia i wyjście HDMI z HDCP 2.2 z ARC i CEC, 4K, HDR10, wejście analogowe i optyczne, Bluetooth 4.2 i Wi-Fi.

Dobrym uzupełnieniem jest bezprzewodowy, aktywny 10" subwoofer (296 x 400 x 296 mm, 14,9 kg) z głośnikiem niskotonowym odtwarzającym pasmo 35 – 160 Hz z mocą 200 W RMS (szczytowa – 400 W).

AUDIOFILSKIE SŁUCHAWKI

Sennheiser HD 820 mają specjalnie dostrojony, symetryczny, dopasowany do impedancji kabel o niskiej pojemności ze zbalansowaną, połączoną wtyczką 4,4 mm, która zapewnia lepszą charakterystykę w zakresie rezystancji styku, a tym samym dźwięku, wytrzymały metalowy pałąk z wewnętrznym elementem tłumiącym

oraz pokryte srebrem kable OFC i połączone wtyczki. Wkładki nauszniowe słuchawek o masie 360 g (bez kabli) zostały wykonane ręcznie z wysokiej jakości niealergicznego skóry syntetycznej i mikrofibry, aby zamortyzować nacisk i jednocześnie odizolować słuchacza od hałasu otoczenia.

Opatentowana konstrukcja, z użyciem zakrzywionego szkła Gorilla Glass, służy do odbicia fal dźwiękowych z tylnej części przetwornika do dwóch komór absorbera, co minimalizuje rezonans i tworzy idealną akustykę wewnątrz słuchawki, która przenosi pasmo 12 – 43 800 Hz (-3 dB), 6 – 48 000 Hz (-10 dB).

Idealnym uzupełnieniem jest wzmacniacz słuchawkowy Sennheiser HDV 820, który – dzięki symetrycznemu przetwarzaniu sygnału i ekstremalnie niskim zniekształceniom harmonicznym – zapewnia doskonałe brzmienie ulubionej muzyki.

INTELIĞENTNA KAMERA DOMOWA

Najnowsza aktualizacja oprogramowania Inteligentnej Kamery Domowej francuskiej firmy Netatmo, jednego z liderów rynku smart home, służącej do monitoringu wewnątrz domu z możliwością zdalnego podglądu w dowolnym momencie, umożliwia jej pełną integrację ze środowiskiem inteligentnego domu opartego na Apple HomeKit.

Poprzez uczenie się ich twarzy ma funkcję rozpoznawania poszczególnych domowników, więc jeżeli wykryje obecność nieznaną osobę, to właściciel zostanie automatycznie powiadomiony zdjęciem oraz filmem w jakości Full HD wysłanym na smartfona. Jeśli zostawiamy w domu psa lub kota, to kamera ignoruje jego obecność, ale pozwala na obserwowanie tego, co robi podczas naszej nieobecności.

Kamerą, która rejestruje obraz w zakresie 130°, można sterować poleceniami głosowymi wydawanymi asystentowi Siri. Dodano również wsparcie dla wielu programowalnych scenariuszy HomeKit, np. sterowanie oświetleniem w zależności od tego, czy ktoś znajduje się w danym pomieszczeniu.

DO PRACY I ROZRYWKI

Huawei MateBook D 14 wyposażono w 14" ekran IPS Full HD (1920x1080), bezgłośny dysk SSD o pojemności 256 GB, pamięć RAM 8 GB, procesor nowej generacji AMD Ryzen 5 2500U (łączy 4-rdzeniowy, 8-wątkowy procesor centralny, wykonany w nagradzanej architekturze „Zen”, z nowoczesnym procesorem graficznym Radeon Vega 8), system operacyjny Windows 10 Home (w 64-bitowej wersji) oraz nowoczesny i wydajny układ chłodzenia „canyon-vortex” (obniża temperaturę obudowy o ok. 1-1,5°C).

W aluminiowej obudowie laptopa o masie 1,45 kg i wymiarach 15,8 x 323 x 221 mm umieszczono cztery głośniki wsparte technologią Dolby Atmos, które zapewniają czysty i przestrzenny dźwięk w niskich i wysokich częstotliwościach.

Tryb ochrony oczu filtruje szkodliwe dla wzroku niebieskie światło oraz dostosowuje jasność ekranu do warunków otoczenia. A komfort pracy zwiększa klawiatura z podświetleniem.

Urządzenie ma 3 porty USB (typu C, USB 3.0, USB 2.0) i wyjście HDMI. Akumulator o pojemności 57,4 Wh na jednym ładowaniu umożliwia 8 godz. pracy.

DLA FANÓW G2 ESPORTS

Monitor AOC G2590PX/G2 ma ekran w formacie 16:9 o przekątnej 24,5" i matową matrycę TN o rozdzielczości 1920x1080 px, charakteryzującą się odświeżaniem obrazu z częstotliwością 144 Hz i czasem reakcji na poziomie 1 ms. Nowa konstrukcja wspiera technologię AMD FreeSync w zakresie 30 – 144 Hz, natomiast przy wyświetlaniu małej liczby klatek na sekundę technologia LFC (Low Framerate Compensation) polepsza odczucie płynności poprzez dodawanie pośrednich klatek obrazu.

Wyświetlany obraz ma 16,7 mln kolorów (96% pokrycia palety barw sRGB), maksymalną jasność podświetlenia 400 cd/m² i szczytowy kontrast 20 000 000:1 (statyczny – 1000:1). Możemy go oglądać pod kątem 170° w poziomie i 160° pionie, a także regulować wysokość w zakresie 130 mm, pochylenie: od -3,5° do 21,5° i obrót: od -45° do 45°.

Urządzenie o wymiarach 558,6 x 199,5 x 513,2 mm i masie 5,43 kg wyposażono w dodatkowe technologie, jak: Flicker Free, Low Blue Light, Low Input Lag Mode i AOC Shadow Control, a także Hub USB 3.0 i tryb portretowy (pivot). A także w głośniki o mocy 2x2 W oraz złącza: 2x HDMI 1.4, DisplayPort 1.2 i D-SUB.

DWUEKRANOWY SMARTWATCH

Zhifei Li i Yuanyuan Li, byli inżynierowie Google, założyli w Chinach firmę Mobvoi, której flagowym produktem jest smartwatch TicWatch Pro, dystrybuowany przez firmę Hama.

To wielofunkcyjne urządzenie z pojemną baterią 415 mAh i pamięcią RAM 512 MB, łączące się za pomocą Bluetooth oraz Wi-Fi z wyświetlaczem o całkowitej rozdzielczości 1,39" AMOLED 400 x 400 + FSTN, wyposażono w GPS, akcelerometr, krokomiernik i żyroskop oraz czujniki: magnetyczny, tętna PPG, światła otoczenia i – charakteryzujący się małym opóźnieniem działania – zdjęcia zegarka z nadgarstka. Policzy spalone kalorie, a za pomocą funkcji Google Pay pozwala na dokonywanie płatności zbliżeniowych NFC. Ma dwa tryby działania: Smart, z rozszerzoną funkcjonalnością oraz Essential – energooszczędny, a także dwa ekrany połączone w jeden wyświetlacz, co zapewnia większą wydajność i dłuższą żywotność baterii. Zegarek możemy swobodnie personalizować, mając dostęp do tysięcy tarcz za pośrednictwem sklepu Google Play.

JERZY BOJANOWICZ

OD PIERWSZEGO WEJRZENIA

Pochodził ze starej rodziny galicyjskiej o tradycjach ziemiańskich i ambicjach intelektualnych. Zresztą spełnionych i to w niejednym pokoleniu. Jego pełne nazwisko to Józef Maria Antoni de Leliwa Słotwiński. Galicyjski hrabia niemal całe swoje życie przepracował w reżimowej telewizji PRL-u. Był nią zafascynowany i dzięki swoim talentom oraz zaangażowaniu stał się jednym z najbardziej znanych twórców TVP.

WE LWOWIE

Józef Słotwiński (1908 – 2005), dziś wspominany okazjonalnie, kojarzy się przede wszystkim z Teatrem Sensacji *Kobra*, który powołał do życia i prawie przez trzydzieści lat mu szefował – jako kierownik literacki, scenarzysta, reżyser. Przygotował dla *Kobry* ok. 150 spektakli. Był też jednym z pionierów Teatru Telewizji. W 1953 roku wyreżyserował pierwszy spektakl tego teatru pt. *Okno w lesie* rosyjskich autorów Tachmanowa i Rossa, transmitowany na żywo ze studia eksperymentalnego dla posiadaczy nielicznych telewizorów marki – bodajże – Leningrad (ogromna obudowa, mały ekran zwany lufcikiem).

Pradziad Józefa Słotwińskiego, Konstanty hr. Leliwa Słotwiński, był założycielem lwowskiego

Ossolineum, zaś ojciec dyrektorem gimnazjum w Jaśle, gdzie Józef spędził dzieciństwo, zanim podążył na studia do Lwowa. Lwów był ważnym etapem w jego życiu, podobnie jak dla wielu ludzi kultury z tym miastem związanych. Mieszkał w pobliżu uniwersytetu im. Jana Kazimierza, w otoczeniu wybitnych osobistości. Opisał ten czas z humorem i nostalgią w swojej gawędzie opublikowanej przez Instytut Lwowski (Warszawa 1991). *Same magnificencje, profesory i docenty... (...)* *A na parterze mój ukochany Juliusz Kleiner, słynny historyk literatury, który tolerował moją obecność na wykładach i na seminariach aż do doktoratu.*

I wspomnienie późniejsze z bardzo aktywnego życia intelektualnego pana Józefa: *Po wojnie, gdy wymienialiśmy korespondencję, a profesor był już w Krakowie,*

każdy list do niego był dla mnie torturą i lękiem, by nie rąbnąć jakiego głupstwa, nad którym by on bolał serdecznie. A korespondowałem wtedy również z prof. Pigoniem, który – podobnie jak Hugo Steinhaus i Rudolf Weigl – byli uczniami mego ojca w jasielskim gimnazjum.

Po doktoracie z filozofii został stypendystą Ossolineum oraz od 1934 roku podporucznikiem piechoty WP. W czasie wojny 1939 trafił do oflagu, gdzie razem z Leonem Kruczkowskim zakładali teatr, a potem także szkołę.

...I W WARSZAWIE

Po wojnie początkowo pracował w Ministerstwie Kultury, ale wkrótce odnalazł się na innych polach działalności. Był założycielem czasopisma *Teatr* (razem z Janem Nepomucenem Millerem), wykładowcą w szkole teatralnej Aleksandra Zelwerowicza i na Wydziale Dziennikarskim UW, kierownikiem literackim Teatru Powszechnego w Warszawie. Wtedy też zaczął reżyserować i pisać dla teatru. Jego zabawne komedie *Dwa tygodnie w Raju*, a zwłaszcza *Imieniny pana dyrektora* (wspólnie z Jerzym Skowrońskim) wystawiało wiele teatrów.

W telewizji dostrzegł dla siebie szansę od pierwszych chwil jej istnienia. Była to sympatia spontaniczna, od pierwszego wejrzenia, trochę na wyrost (co też się wyłoni z nowego medium?) i można powiedzieć – dozgonna. Po wstępnych próbach reżyserskich opracował koncepcję cyklu spektakli, który stał się początkiem Teatru Sensacji i Fantastyki Kobra. Zainaugurowały ów cykl *Zatrute litery* (1956) wg Agathy Christie w reżyserii Adama Hanuszkiewicza. Przedstawienie odniosło sukces i tak zaczęły się słynne kryminalne czwartki.

Wystawiano teksty tuzów światowego kryminału: Agathy Christie, Arthura Conan Doyle'a, Georgesa Simenona, Patricii Highsmith, Raymonda Chandlera czy Alistaire'a McLeana. Polscy autorzy pisali pod pseudonimami. Maciej Słomczyński jako Joe Alex, Tadeusz Kwiatkowski jako Noel Random, Andrzej Szczypiorski to Maurice S. Andrews, a Lech Pijanowski – Janusz Jaxa.

DZIEŃ DOBRY, JESTEM Z KOBRY

Józef Słotwiński bardzo sprawnie i energicznie zarządzał całym tym gospodarstwem. Na szczęście nikt nigdy nie zamachnął się na *Kobrę*, która cieszyła się względną autonomią, choć opisywała przecież salony przygody i rozterki brytyjskich (najczęściej) arystokratów.

Świetnie odnalazł się w tym gatunku. *Nie był może reżyserem wielkiego formatu, ale był pracowity i bardzo rzetelny. I to on nadał »Kobrze« pewien styl – wspominał po latach Jerzy Gruza w filmie dokumentalnym *Pod znakiem węża* (reż. Hubert Waliszewski). Okrzyknięto go nawet polskim Hitchcockiem.*

Widowiska firmowane jego nazwiskiem odznaczały się precyzją, lekkością i dobrym smakiem oraz bezbłędną obsadą. Udziału nie odmawiały nawet największe tuzy narodowej sceny. I jeśli dziś fabuły tych okazjonalnie wznawianych spektakli wydają się blade czy staroświeckie, nawet śmieszne w swej anachroniczności, to z pewnością warto je oglądać dla aktorów.

Słotwiński miał dobre rozeznanie w materiale literackim. Odnosił się do niego z szacunkiem, nawet z pietyzmem, dokonywał przemyślanych wyborów, choć przekornie deklarował swój brak sympatii do literatury kryminalnej. Mówił, że jego znajomość gatunku ogranicza się do przygód Sherlocka Holmesa opisanych przez Conan Doyle'a oraz perypetii księdza Browna pióra Gilberta Chestertona. Nikt mu nie wierzył.

Kobra była swoistym fenomenem. Kiedy w połowie lat 70. ogłoszono wyniki oglądalności, okazało się, że gromadzi przed ekranami nawet 95 procent widzów, podczas gdy najpopularniejszy film 60 procent. Nigdy później żaden polski program nawet nie zbliżył się do tego wyniku.

NIECH KAŻDY GRA, JAK UWAŻA

Był człowiekiem ogromnej aktywności twórczej. Charakteryzował się eleganckim i taktownym sposobem bycia i subtelnym poczuciem humoru.

Chętnie współpracował z ośrodkami regionalnymi telewizji oraz z teatrami pozawarszawskimi, gdzie wystawiał polską i światową klasykę. Trzymał poziom i konsekwentnie uczył „aktorów prowincjonalnych” pracy zespołowej. Zdarzyło się, że w jednym z teatrów nie mógł opanować ambicji wykonawców, którzy prześcigali się w gwiazdorstwie. Chcieli grać solo i być na pierwszym planie. Uczył i napominał. Z mizernym skutkiem. W stresującym momencie tuż przed premierą nękany zewsząd pytaniami w rodzaju *To jak grać, panie reżyserze?, Gdzie stanąć, jak artykułować?*, odpowiedział w swoim stylu: *Szanowni państwo, umawiamy się raz na zawsze – niech każdy gra, jak uważa.*

Na emeryturze, nadal zawodowo aktywny, był reżyserem warszawskiego teatru Rozmaitości (1986 – 1991). W 1987 roku jego realizacja *Klubu kawalerów* zdobyła nagrodę Złotej Maski dla najlepszego spektaklu sezonu w Katowicach. W 1994 roku już dobrze po osiemdziesiątce, wystawił *Zemstę* w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu. Zmarł w wieku 97 lat po bardzo pracowitym życiu.

Do potocznego języka weszło kiedyś powiedzonko Jerzego Dobrowolskiego, aktora i satyryka, świetnego wykonawcy detektywa Marlowe'a w spektaklu *Kłopoty to moja specjalność* wg Chandlera: *Dzień dobry, jestem z Kobry*. Józef Słotwiński był z *Kobry*. Ale cenimy go nie tylko za to.

BARBARA KAŻMIERCZAK

BLUE HOLE — *PODWODNA TAJEMNICA*

Jakie tajemnice skrywa licząca ponad 30 milionów lat i 126 metrów głębokości największa podwodna jaskinia na świecie? Kamery stacji

Discovery zanurkowały na samo dno Great Blue Hole, która do tej pory została zbadana tylko raz – w 1971 r. przez legendarnego podróżnika Jacques'a Cousteau.

Tym razem krystalicznie czyste wody jaskini wypełnione niezliczoną ilością rekinów pokazali nam na żywo: Richard Branson – wizjoner, założyciel Virgin Group i współzałożyciel Ocean Unite, Eric Bergman – pilot podwodny oraz Fabien Cousteau – twórca filmów dokumentalnych i konserwator oceanów, wnuk Jacques'a. Transmisję tej wyjątkowej, historycznej wyprawy widzowie Discovery Channel mogli obejrzeć (na żywo) w niedzielę, 2 grudnia.

Great Blue Hole to olbrzymia podwodna jaskinia morska położona w centrum Lighthouse Reef u wybrzeży Belize, na Morzu Karaibskim. Jej powierzchnia

z łatwością pomieściłaby dwa samoloty Boeing 747. Blue Hole jest częścią większego ekosystemu – znajdującego się na liście światowego dziedzictwa UNESCO rezerwatu Belize Barrier Reef, a jej nazwa wymyślona została przez legendarnego odkrywcę oceanów i filmowca Jacques'a Cousteau, według którego to jedno z pięciu najpiękniejszych miejsc do nurkowania na świecie. Jak sam oszacował, jaskinia liczy 126 metrów głębokości. Czy tak jest naprawdę?

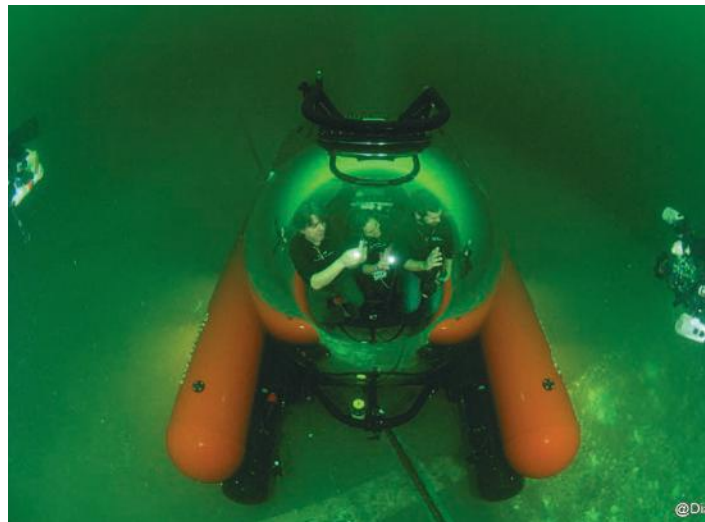
Autorzy przedsięwzięcia tak go rekomendowali: *W czasie dwugodzinnej relacji emitowanej jednocześnie w kilkudziesięciu krajach, podążymy śladem*

Jacques'a i zajrzemy tam, gdzie do tej pory widoczność była bardzo ograniczona. W roli podwodnego prowadzącego wystąpi wnuk Jacques'a Cousteau Fabien, który zamiłowanie do przygody i odkrywanie nieznanego ma we krwi. W wyprawie towarzyszyć mu będą światowej sławy biznesmen Richard Branson oraz pilot podwodny Eric Bergman. Misja będzie pierwszym tego typu wyczynem od 1971 roku i ma na celu zakończenie spekulacji na temat tego, co rzeczywiście znajduje się na samym dnie Blue Hole. W czasie transmisji poruszone zostaną także rozmaite zagadnienia związane z morzem, np. proces powstawania jaskiń podwodnych czy rozwój technologii od czasu pierwszej misji Cousteau. Zgłębimy również wiele legend związanych z tym wyjątkowym miejscem, które nieustannie przyciąga entuzjastów nurkowania z całego świata.

Zespół wybitnych odkrywców zszedł w otchłanie Blue Hole na pokładzie załogowej łodzi podwodnej – Stingray 500. – Wyprawa w nieznanne oraz odkrywanie świata za pomocą nowych technologii w imię nauki i rozrywki zawsze stanowiło rdzeń DNA kanału Discovery. Cieszymy się, że to właśnie na Discovery będzie transmitowana ta ekspedycja – mówi Scott Lewers, EVP Multiplatform Programming and Digital Media Discovery. Świat podwodnych eksploracji zmienia się wraz z pojawianiem się nowych technologii pozwalających odkrywcom takim jak Fabien przesuwąć granice doświadczalności coraz dalej i głębiej. Jak zmieniła się od czasów Jacques'a zarówno nauka, jak i technologia? Ekipa Discovery, wykorzystując najnowsze zdobycze techniki, pokaże nam więcej, niż kiedykolwiek było to możliwe.

Do dyspozycji badaczy była również druga, w pełni wyposażona łódź podwodna z dodatkowym oświetleniem, która pozwoliła im – oraz widzom – zobaczyć to, co do tej pory pozostawało tajemnicą. Co ważne, koniec transmisji nie będzie jednoznaczny z końcem misji. Okręty podwodne będą dokładnie badać Blue Hole przez kolejne 2 tygodnie po zanurkowaniu. Zebrane dane pozwolą skonstruować prawdziwe modele cech geograficznych Blue Hole, które pomogą naukowcom i badaczom z całego świata zrozumieć, w jaki sposób zmieniające się poziomy morza wpłynęły na jego ukształtowanie oraz dostarczą kluczowych informacji na temat zmian klimatu. (ks)

FALA ZA FALĄ

Dokumentaliści lubią powracać do bohaterów swoich filmów. Nieraz te powroty bywają sympatyczne, wzruszające, nieraz gorzkie, przejmujące, niekiedy zdarzają się rozczarowujące, negujące, wręcz unieważniające wcześniej sformułowane prawdy. Jak w życiu, však film dokumentalny to zwierciadło rzeczywistości, które stara się odbijać ją bez jakiegokolwiek retuszu.

WA gdyby tak się stało (2007) Marcel Łoziński ponownie umieścił w jednym z warszawskich parków – już osiemnastoletniego – swego syna Tomasza, który dwanaście lat wcześniej w pamiętnym *Wszystko może się przytrafić* (1995) jeździł na hulajnodze, obserwował dwa dumne pawie, a odpoczywających starszych ludzi pytał o „wszystko, co najważniejsze”.

Aktualnie Łoziński powraca do Urszuli Flis, rolniczki, a zarazem oddanej wielbicielki teatru i literatury, samodzielnie gospodarującej na trzynastu hektarach, którą przed blisko półwieczem sportretował w *Wizycie* (1974), a następnie – po 24 latach – w *Żeby nie bolało* (1998). Upłynęło kolejnych dwadzieścia lat, reżyser trzeci raz powraca z kamerą do swej bohaterki.

Nieco inaczej było z *Pierwszą miłością* (1974) Krzysztofa Kieślowskiego. To wzruszająca opowieść o dwojgu młodych ludzi, którym – choć mają po siedemnaście, osiemnaście lat i jeszcze się uczą – niebawem urodzi się dziecko. Nie mają ślubu, mieszkania ani specjalnych źródeł utrzymania. Ich status, a także ciąża dziewczyny powodują poważne problemy w szkole i w rodzinie. Tytułowa pierwsza miłość wystawiona zostaje zatem na wielką próbę. Ale tak często bywa, że trudności hartują, a pokonywanie ich rodzi nadzieję.

Po zakończeniu realizacji reżyser zamierzał nakręcić sequel *Pierwszej miłości*, ale po trzech latach zmuszony został przerwać zdjęcia. Odnalezione przez Krzysztofa Wierzbickiego, jego przyjaciela i asystenta, materiały znalazły się w *Horoskopie* (2000), w którym wrócił on po ćwierćwieczu do bohaterów tamtego filmu Kieślowskiego. Pomimo kryzysów związek młodych kochanków przetrwał, a córka, która rodziła się niejako „w obecności” kamery, założyła już swoją rodzinę. *Pierwsza miłość* i *Horoskop* stały się mimowolnie interesującym dyptykiem nie tylko o uczuciach, ale i czasie, którego przemijanie może im zaszkodzić lub je wzmocnić.

Wierzbicki jest autorem także sequelu innego filmu Kieślowskiego, słynnych *Gadających głów* (1980), zrealizowanego w formie sondy dokumentu, utrzymanego – zgodnie z tytułem – w poetyce „gadających głów”, w którym reżyser zadawał swym bohaterom, w wieku od roku do stu lat, proste pytania: *Kim jesteś?*, *Czego byś chciał?*. Dwadzieścia

cztery lata później Wierzbicki nakręcił *Gadające głowy II* (2004). W pierwszej części jego filmu znalazły się fragmenty *Gadających głów*, niektórzy z bohaterów tamtego dokumentu mieli po latach okazję skomentować swoje dawne wypowiedzi, a w części drugiej na te same pytania, co przed ćwierćwieczem, odpowiadają osoby uszeregowane tak samo, jak kiedyś: od rocznego malucha po urodzoną w 1901 roku 103-letnią staruszkę. Ich odpowiedzi również niewiele się zmieniły.

Podczas tegorocznej edycji Festiwalu Form Dokumentalnych NURT w Kielcach, gdzie miałem przyjemność zasiadać w jury, wielkie nasze zainteresowanie wzbudził dokument Michała Wiraszki *Powracająca fala* (2018), który zgodnie postanowiliśmy uhonorować

jedną z głównych nagród (Srebrny NURT). Ten dokument to swoisty sequel pamiętnego filmu Piotra Łazarkiewicza sprzed ponad trzech dekad – *Fala* (1986), poświęconego Festiwalowi Muzyków Rockowych w Jarocinie. Nowy film, którego narratorami są Magdalena Łazarkiewicz, wdowa po Piotrze, oraz Waldemar Chelstowski, niegdyś szef artystyczny jarocińskiego festiwalu, zrealizowa-

ny przez Michała Wiraszko, lidera zespołu rockowego Muchy, a także aktualnego dyrektora artystycznego Jarocina, to powrót do bohaterów *Fali*. Padają podobne pytania. Niektórzy, jak lider Wilków, niemal dosłownie powtarzają słowa sprzed lat, inni – jak lider Izraela – nieco je rozszerzają, jeszcze inni – jak lider Piersi, dziś prominentny polityk – prezentują poglądy stojące w zdecydowanej kontrze do tych sprzed lat. *Jak Pies i Penelopa*, zwany także *Członkiem*, niegdyś dzieci-kwiaty, dziś „kwiat” polskiego parlamentu, którzy po latach, wspominając dawne hipisowskie czasy, twierdzą, że wówczas się nawet nie zaciągali.

Falowanie i spadanie, falowanie i spadanie / ruch, magnetyczny ruch, ściana przy ścianie / Raz, dwa, raz, dwa, raz, dwa, raz, dwa, / raz, dwa, raz, dwa, raz, dwa, raz, dwa – śpiewała w Jarocinie Kora, niegdyśsza dziewczyna „Psa”, zawsze wierna swoim młodzięc-
czym ideałom.

JERZY ARMATA

LO I STAŁO SIĘ. ZADUMA NAD ŚWIATEM W SIECI

50 lat: tyle czasu upłynęło od chwili, kiedy informatycy z Uniwersytetu Kalifornijskiego w Los Angeles wysłali pierwszego mejla na Uniwersytet Stanforda w Dolinie Krzemowej. Ten pierwszy mejl był nadzwyczaj krótki: student zdążył wklepać na klawiaturze dwie literki – lo (od login) i system padł.

A jednak okazało się, że połączenie okazało się trwałe i sylaba lo dotarła do Stanford. W ten sposób 21 października 1969 roku nawiązano pierwsze połączenie internetowe.

Dziś nie potrafimy wyobrazić sobie świata bez internetu, który w ciągu półwiecza przestał być narzędziem dostępnym tylko dla wojska (takie były jego początki), a stał się częścią życia każdego z nas, doprowadzając do szeroko pojętej rewolucji – nie tylko technologicznej. Każdy przecież posługuje się telefonem komórkowym lub smartfonem, coraz więcej ludzi sięga po rozwiązania typu „inteligentny dom”, korzystające z technologii bezprzewodowej, często opartej na internecie. Internet to nie tylko przesyłanie sygnału sterującego urządzeniami, to także wysyłanie i przyjmowanie wiadomości, a także przesyłanie danych. Dość przypomnieć, że pierwszym cywilnym wykorzystaniem sieci było stworzenie możliwości penetracji katalogów bibliotecznych na odległość. Teraz szukać można nie tylko informacji o książkach, ale i samych książek. A także filmów, obrazów, zapisów audio i wideo, no i wszelkiej wiedzy, tej niezbędnej i całkowicie niepotrzebnej.

Internet stał się atrybutem młodości. Gdy tylko pojawi się jakiś problem z siecią, z której korzystamy, prosimy młodych o pomoc i zazwyczaj w kilka minut naprawią usterkę. Zastanawia więc, dlaczego film dokumentalny o internecie kręci Werner Herzog, w momencie realizacji mający 74 lata. Nigdy dotąd nie dał się przecież poznać jako entuzjasta nowych technologii (jak choćby Wim Wenders), choć chętnie z nich korzysta (film *Jaskinia zapomnianych snów* o malowidłach naskalnych w Chauvet został nakręcony w technice 3D). Internet traktuje użytkowo i w dość ograniczonym zakresie. Tak naprawdę korzysta tylko z poczty elektronicznej

(mieszka w Stanach, ale jego firma produkcyjna została w Niemczech), a media społecznościowe uważa za głupotę. Jego akurat internet nie zmienił, nadal fascynuje się kulturą średniowiecza, kocha operę, bacznie śledzi działania ludzi, porywających się na zamykające ich horyzonty ograniczenia. W zasadzie filmografia Herzoga pełna jest portretów ekscentryków, marzycieli i szaleńców, a może tylko odmieńców, którzy wprawiają ten świat w ruch. Osobowość reżysera sprawia, że teraz do tej herzogowskiej galerii dołącza – tak, to nie pomyłka – sztuczna inteligencja, pożyteczna i groźna zarazem.

W przeciwieństwie do fascynatów internetu (czyli większości użytkowników) Herzog pyta swoich rozmówców nie o blaski sieci, ale jej cienie – kwestię cyberbezpieczeństwa, uzależnienia od internetu – technologicznego i psychologicznego, problem hakerstwa, hejtu i innych form okrucieństwa wyzwalanych przez sieć. Przed kamerą Herzoga przewijają się internetowi idole – twórcy rozwiązań technologicznych, wielcy hakerzy, sugestywni wizjonerzy. Dziesięć rozdziałów filmu to dziesięć najistotniejszych kwestii, podejmowanych w dyskusji o sieci i jej wpływie – rzeczywistym i potencjalnym – na jednostki i społeczeństwo. A na końcu pada pytanie najważniejsze, zaczerpnięte jakby z Philipa K. Dicka (na wzór powieści *Czy androidy śnią o elektrycznych owcach?*, pierwowzoru *Łowcy androidów*): *Czy internet śni o sobie?*

I nie jest to, bynajmniej, zgrabna figura retoryczna, ale przestroga przed sytuacją, kiedy stworzone przez naukowca dziecko osiąga dojrzałość i zaczyna żyć własnym życiem, niepokojąc i zagrażając swojemu stwórcy do tego stopnia, że w pewnej chwili zaczyna decydować o jego życiu.

KONRAD J. ZARĘBSKI

KALENDARIUM

1-8.12	MARRAKESH, 17. International Film Festival
2-9.12	POZNĄ, 36. Ale Kino! MFF Młodego Widza
7-13.12	KERALA, 23. International Film Festival
10-16.12	BRUKSELA, International TV Series Festival

Siostry Dominikanki

KAMPANIA WSPIERAJĄCA DYNASTIE

Co łączy słynnego himalaistę Adama Bieleckiego z afrykańskim lasem? Jaki jest wspólny mianownik dla osób z tak różnych środowisk, jak Beata Ścibakówna, Lara Gessler, Olga Frycz i siostry Dominikanki z Broniszewic? Wszyscy oni zdecydowali się zabrać głos, aby opowiedzieć poruszające historie bohaterów najnowszej serii przyrodniczej BBC Studios *Dynastie* – pięciu wspaniałych gatunków zwierząt, które są zagrożone wyginięciem.

BBC Earth znane jest ze swoich spektakularnych produkcji przyrodniczych, takich jak *Planeta Ziemia II* czy *Błękitna Planeta II* z mistrzowską narracją Davida Attenborough w wersji oryginalnej oraz Krystyny Czubówny w polskim przekładzie.

Dynastie to historie pięciu zagrożonych gatunków zwierząt, opowiedziane z perspektywy jednego, wyjątkowego przedstawiciela. W ten sposób w programie poznajemy: Davida – szympansa szukającego wsparcia u doświadczonych członków stada, by obronić swoją pozycję, Black Tip – zbuntowanego likaona, walczącego o terytorium ze swoją matką, Charm – lwicę przywódczynię, prowadzącą rodzinę przez największe zagrożenia sawanny, Raj Bharę – świeżo upieczoną tygrysicę mamę, starającą się zapewnić bezpieczeństwo swojemu potomstwu oraz dostojną dynastię pingwinów, która tylko razem może stać się czołową najzimniejszej i najokrutniejszej zimie na kuli ziemskiej. Bohaterowie serii odnoszą sukcesy, ale i porażki. Zawierają sojusze, walczą o władzę, stają w obronie rodziny oraz podejmują dramatyczne decyzje. Ich życie składa się z całej palety doświadczeń, które nam, ludziom, również są doskonale znane. Jest jednak coś, co dodatkowo komplikuje sytuację dzikich rodów. Utrata przestrzeni życiowej odbieranej im przez człowieka sprawia, że nawet najgroźniejsze zwierzęta stają się bezsilne, a ich dynastie mierzą się z widmem zagłady. ■

ODEJŚCIA/POWROTY/AWANSE

► Do zespołu Biura Reklamy TVN Media dołączyła Agnieszka Gajzler, obejmując stanowisko dyrektora ds. strategii i rozwoju digital TVN Media. Agnieszka ma ponad 15-letnie doświadczenie w branży mediowej i marketingowej. Specjalizuje się w obszarze digital, w tym w rozwoju produktów i usług, marketingu, tworzeniu treści oraz modeli biznesowych. Do TVN Media przechodzi z Dentsu Aegis Network. ■

ERICSSON I 5G DLA ŁÓDZI

Ericsson, główny sygnatariusz i promotor technologii 5G w Polsce, konkretyzuje wdrożenie sieci nowej generacji w Łodzi.

Łódź została wybrana przez rząd polski jako miasto testowe do wprowadzenia nowej technologii, której standardy zostaną ogłoszone na świecie w 2020 roku.

Przygotowanie do uruchomienia nowego systemu wymaga edukacji i wdrożeń w przemyśle, testów naukowych, inicjatyw start-upów oraz uzyskania pozwoleń i częstotliwości, jakie wprowadzają poszczególne rządy. Skuteczność funkcjonowania technologii telekomunikacji mobilnej piątej generacji – 5G, będzie zależała nie tylko od wdrożeń, ale także od jednoczesnego zastosowania tego samego standardu na całym świecie.

Łódź, będąca siedzibą jednej z dwóch placówek badawczo-rozwojowych firmy Ericsson w Polsce, jest miastem, w którym Ericsson tworzy wraz z partnerami ekosystem umożliwiający przygotowanie wprowadzenia systemu 5G.

Ericsson bezpłatnie wymiarował i zaprojektował sieć testową dla kampusu Politechniki Łódzkiej.

Sieć zbudowana na terenie Politechniki Łódzkiej posłuży testom i upowszechnieniu zastosowań rozwiązań 5G dla wszystkich studentów na wszystkich wydziałach.

Jednocześnie Ericsson podpisał umowę ramową o współpracy naukowej z Politechniką Łódzką. Posłuży ona popularyzacji projektów realizowanych w politechnicznym 5G Competence Center, organizowanym przez Politechnikę Łódzką. ■

NOWE BIURO PRASOWE

Samsung uruchomił nowe biuro prasowe Samsung Newsroom Polska. Ta nowoczesna strona jest bogatym źródłem wiedzy na temat działalności firmy i produktów zarówno dla lokalnych mediów, jak i konsumentów.

Biuro oferuje jeszcze bardziej przejrzysty dostęp do treści. Na platformie, wzorowanej na globalnym newsroomie, będzie można znaleźć nie tylko informacje o najnowszych produktach i usługach firmy, lecz także materiały poświęcone lokalnym inicjatywom, nowym przedsięwzięciom biznesowym w regionie i działaniom wspierającym lokalne społeczności.

W Polsce Samsung od ponad 20 lat dostarcza najlepszej jakości produkty z zakresu urządzeń mobilnych, RTV, AGD i IT. Pralki i lodówki wyprodukowane w fabryce w podpoznańskich Wronkach codziennie trafiają do domów w całej Europie. W Polsce zlokalizowane jest także drugie, największe po Korei, centrum badań i rozwoju, gdzie inżynierowie pracują m.in. nad rozwojem systemu Tizen i Smart TV.

– *Mimo że jesteśmy marką globalną, bardzo ważna jest dla nas współpraca na szczeblu lokalnym i to zarówno w wymiarze biznesowym, jak i społecznym. Podejmujemy szereg inicjatyw w ważnych obszarach w regionie. Przykładem może być program Mistrzowie Kodowania, którego celem jest edukacja i podnoszenie kompetencji cyfrowych Polaków już od najmłodszych lat czy Samsung Inkubator w Rzeszowie – dedykowana przestrzeń do rozwoju innowacyjnych startupów. Dla naszych działań wybieramy też nieprzypadkowe lokalizacje. Staramy się wyrównywać szanse i inwestować w miejscach o dużym potencjale. Uruchomienie nowego biura prasowego pozwoli nam jeszcze lepiej komunikować nasze lokalne działania* – podkreślił Olaf Krynicki, Rzecznik Prasowy firmy Samsung w Polsce.

Nowoczesny i przejrzysty układ ułatwi poruszanie się po stronie i wyszukiwanie konkretnych informacji czy sekcji tematycznych. Zarówno przedstawiciele mediów – dla których stworzona została dedykowana zakładka – jak i konsumenci, w jednym miejscu znajdą pełen pakiet materiałów na temat produktów i działalności firmy, w tym informacje prasowe, artykuły, zdjęcia czy wideo. ■

TELEKOM SERBIA I SES

Widzowie w Serbii, Bośni i Hercegowinie oraz Czarnogórze zyskają niebawem dostęp do nowej platformy DTH oferowanej przez Telekom Serbia za pośrednictwem satelity ASTRA 23.5°E należącego do SES.

Spółka SES poinformowała dziś, że wiodący serbski operator telekomunikacyjny podpisał wieloletnią umowę na świadczenie usług za pośrednictwem satelity ASTRA zlokalizowanego na pozycji 23.5°E, operowanego przez SES. Umowa obejmuje kilka transponderów dzierżawionych przez Telekom Serbia w celu uruchomienia nowej platformy telewizji satelitarnej. Nowa platforma rozpocznie nadawanie jednocześnie we wszystkich trzech krajach w połowie grudnia.

Telekom Serbia w ramach nowej usługi płatnej telewizji, będzie nadawać ponad 150 kanałów, w tym 30 w technologii High Definition (HD). Na platformie będą również dostępne wszystkie kanały serbskiej telewizji publicznej, co zapewni widzom pełny wybór treści. Dodatkowe kanały będą oferowane również w paśmie niekodowanym FTA.

Dodatkowo użytkownicy nowej platformy będą korzystać z nowoczesnych rozwiązań

technicznych. Do odbioru usługi Telekom Serbia wybrał dekodery niewymagające karty. Widzowie uzyskają również ułatwiony dostęp do platformy dzięki małym antenom o średnicy 60 cm.

Telekom Serbia współpracuje z SES od 2011 roku. Owocem wieloletniej współpracy jest przeniesienie w drugiej połowie bieżącego roku pełnej oferty programowej Telekom Serbia na satelity SES zlokalizowane na pozycji 23.5°E, która zapewnia szeroki zasięg sygnału satelitarnego i obsługuje blisko 2,9 miliona odbiorców DTH w Europie.

– *Kraje byłej Jugosławii stanowią dynamicznie rozwijający się rynek, na którym SES koncentruje swoją uwagę od wielu lat. Jesteśmy zadowoleni z rozszerzenia naszej współpracy z Telekom Serbia* – powiedział Marcin Ornass-Kubacki, Vice President, Central Eastern Europe. ■

DAB+ WE WROCŁAWIU

Niezależny operator radiodifuzji BCAST uruchomił nowy lokalny multipleks DAB+ we Wrocławiu. Dzięki temu Wrocławianie mogą posłuchać kilku kolejnych stacji w wersji cyfrowej m.in. komercyjnego radia Muzo.fm, stołecznej rozgłośni Radio Kolor oraz ogólnokrajowej stacji Radio Maryja. Sygnał nadawany jest z instalacji na szczycie budynku Sky Tower.

BCAST to największy niezależny operator radiodifuzji w Polsce, specjalizujący się w przesyłaniu sygnału FM, DAB+ i DVB-T. Przedsiębiorstwo odpowiedzialne jest już za obsługę techniczną ponad 50 analogowych emisji radiowych na terenie całej Polski oraz dwóch lokalnych multipleksów telewizyjnych DVB-T, właśnie w województwie dolnośląskim (MUX-L4 i MUX-L7). Dzięki swojemu innowacyjnemu podejściu do radiofonii i stworzeniu projektu DABCAST firma, jako jedna z niewielu w Polsce, uzyskała dofinansowanie Unii Europejskiej w ramach prestiżowego programu Horyzont 2020 (faza II). To właśnie m.in. dzięki temu dofinansowaniu BCAST promuje radio cyfrowe w oparciu o własne rozwiązanie i wdraża testowe emisje DAB+ w kolejnych polskich miastach. Pierwszym z nich była Warszawa, w której sygnał pojawił się z początkiem sierpnia. Po stolicy Polski przyszedł czas na Wrocław, czyli miasto, w którym znajduje się filia firmy wraz z całym zespołem ekspertów uczestniczących w pracach badawczo-rozwojowych nad DABCAST. ■

TIGER WOODS Z GOLFTV

Tiger Woods i należące do Discovery GOLFTV rozpoczynają długofalową, globalną współpracę, opierającą się na tworzeniu niepowtarzalnych materiałów. Dzięki temu fani dostaną wyjątkowy, regularny dostęp do życia, treningów i występów sportowych ikony golfa. Kibice

będą mieli możliwość poznania legendy tej dyscypliny z niepokazywanej wcześniej strony. Poprzez ekskluzywne materiały dostępne jedynie w GOLFTV będą mogli zajrzeć za kuliszy jego przygotowań do turniejów, treningów i codzienności zawodowego golfisty.

– *Przeglądałem się jak Discovery i prezes firmy David Zaslav budują globalną platformę sportową poprzez Eurosport, transmisje z igrzysk olimpijskich i uruchomienie we współpracy z PGA TOUR GOLFTV. Myślę, że to idealny partner, z którym golf może się rozwijać. Discovery ma światowy zasięg i potrafi przyciągnąć do sportu nowych, młodych widzów. To znakomite połączenie i jestem bardzo szczęśliwy, dołączając do sportowego zespołu Discovery* – powiedział Tiger Woods.

GOLFTV będzie miało wyłączne prawo do materiałów wideo na wszystkich rynkach, na których obecne jest Discovery.

– *Z wielką radością witam Tigera Woodsa w rodzinie Discovery i GOLFTV. Prawdziwa supergwiazda dołącza do naszego zespołu światowej klasy twórców i marek. Sercem Discovery jest najwyższa jakość opowiadania historii za pośrednictwem prawdziwych, zaufanych i wiarygodnych głosów. Tiger jest najlepszym przykładem sportowca i osobistości, która przyciąga uwagę ludzi na całym świecie. Nasze globalne partnerstwo z Tigerem doskonale obrazuje strategię Discovery nawiązywania ekskluzywnej współpracy z największymi gwiazdami i wykorzystywania międzynarodowego zasięgu i możliwości technologicznych, które pozwalają przyciągać widzów i budować długoterminową wartość* – powiedział David Zaslav, Prezes i CEO Discovery. – *Jestem przekonany, że z Tigerem GOLFTV szybko stanie się najwyższym standardem usługi sportowej, która da fanom golfa wszystko, czego tylko mogą oczekiwać* – dodał.

Partnerstwo GOLFTV i Tigera Woodsa ogłoszone jest w idealnym momencie kariery amerykańskiego golfisty, który w znakomitym stylu wrócił do rywalizacji na najwyższym poziomie, czego podsumowaniem było zwycięstwo we wrześniowym TOUR Championship. ▣

KINO POLSKA MA 15 LAT

W grudniu 2018 roku Kino Polska obchodzi 15. urodziny i rozpoczyna nadawanie w jakości HD. Już od 3 grudnia nadawca udostępni sygnał HD, a do końca tego roku ka-

nał Kino Polska HD znajdzie się w ofertach wszystkich operatorów kablowych i satelitarnych w kraju. Sygnał SD całkowicie zniknie do końca bieżącego roku. Z okazji jubileuszu na antenie stacji ruszył specjalny cykl z najlepszymi polskimi filmami. Kanał Kino Polska, który od początku swojego istnienia emituje najciekawsze i najcenniejsze filmy w dorobku polskiej kinematografii, rozpoczął nadawanie 20 grudnia 2003 roku jako pierwszy kanał nadawcy. Dziś dociera do prawie 9 milionów gospodarstw domowych w kraju, a jego nadawca – spółka Kino Polska TV SA – jest piątą komercyjną grupą telewizyjną w Polsce ze średnim rocznym udziałem w widowni komercyjnej na poziomie 1,83% (SHR, All 16-49; grudzień 2017 – listopad 2018). – 15 lat temu kanał telewizyjny, opierający swoją ramówkę wyłącznie na polskim repertuarze, był ryzykownym przedsięwzięciem – polscy widzowie częściej wybierali filmy zagraniczne. Dziś Kino Polska jest silną marką – z tradycjami, ale też nowoczesną. Wielka moda na polskie kino trwa, dlatego liczę na to, że najlepszą jakością obrazu i dźwięku przyciągniemy do Kino Polska jeszcze więcej widzów – mówi Bogusław Kisielewski, Prezes Zarządu Kino Polska TV SA. ▣

PRENUMERATA:

WARUNKIEM PRENUMERATY JEST DOKONANIE PRZELEWU MIĘDZYBANKOWEGO

ZA 9 NUMERÓW TELE PRO (PRENUMERATA ROCZNA). DZIESIĄTY NUMER OTRZYMASZ GRATIS.

KOSZT ROCZNEJ PRENUMERATY TO 89,10 PLN + KOSZTY PRZYSYŁEK POCZTOWYCH.

INFORMACJI NA TEMAT PRENUMERATY UDZIELAMY POD NUMEREM TELEFONU

22 403 69 33 (W GODZ. 10:00 – 16:00) ORAZ E-MAIL: PRENUMERATA@TELEPRO.COM.PL.

REALIZUJEMY WYŁĄCZNIE PRENUMERATY OPŁACONE. POTWIERDZENIE WPŁATY PRZESŁANE

FAKSEM NA NUMER 022 632 66 52 LUB E-MAILEM NA ADRES PRENUMERATA@TELEPRO.COM.PL

PRZYSPIESZY REALIZACJĘ PRENUMERATY.

PROSIMY WPŁACAĆ NA KONTO:

VITULUS AUREUS S.C., 02-972 WARSZAWA, UL. KS. PRYMASA A. HLONDA 10/81

BRE BANK S.A., RETAIL BANKING, ŁÓDŹ, AL. MICKIEWICZA 10, 90-050 ŁÓDŹ

81 1140 2017 0000 4302 0518 3696

DOPISEK: PRENUMERATA TELE PRO

KINO CHARLIE • KINO HELIOS SUKCESJA

23. FORUM KINA EUROPEJSKIEGO

CINERGIA

ŁÓDŹ 23.11 – 1.12.2018

cinergiafestival.pl

ORGANIZATOR

PARTNERZY

WSPÓŁFINANSOWANIE

ŁÓDŹ FILMOWA
STOWARZYSZENIE

ŁÓDZKIE CENTRUM
WYDARZEŃ

ŁÓDŹ
MIASTO FILMU
UNESCO

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Dofinansowano ze środków Ministra
Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

POLSKI INSTYTUT SZTUKI FILMOWEJ

POLISH FILM INSTITUTE

NC+ NA ŚWIĘTA

Platforma nc+ przygotowała nowe świąteczne oferty promocyjne na wybrane pakiety telewizji dla wszystkich fanów najlepszego kina, seriali, programów dokumentalnych i sportu. Abonenci platformy zawierający nowe umowy na usługi telewizyjne na 24 miesiące, w zależności od wybranego pakietu, mogą otrzymać w prezencie opcje dodatkowe: CANAL+ 4K Ultra HD, HBO, HBO GO, Cinemax, FilmBox, Multi Man Pack czy kolekcję Fox Play i National Geographic Play na cały okres obowiązywania umowy lub otrzymać obniżkę ceny abonamentu o połowę przez nawet 6 miesięcy.

Klienci, którzy w ofercie świątecznej wybiorą pakiety usług telewizyjnych obejmujące opcję dodatkową CANAL+, otrzymają od nc+ w prezencie,

na cały okres umowy, jeszcze większą ilość filmów i hitów prosto z kina, najnowszych seriali, wysokiej jakości programów dokumentalnych oraz unikalnych kolekcji VOD, oferowanych przez takich dostawców jak HBO, Cinemax czy FilmBox. W połączeniu z dostępną na CANAL+ ofertą najnowszych polskich i zagranicznych filmów i seriali emitowanych po raz pierwszy w telewizji oraz bogatą ofertą wydarzeń sportowych, w tym m.in. rozgrywek Premier League, LOTTO Ekstraklasy, LaLiga Santander, Bundesligi, NBA, siatkarskiej Ligi Mistrzów CEV, PGE Ekstraligi czy PGNiG Superligi (wybrane wydarzenia w jakości 4K), świąteczna paczka od nc+ dostarczy najlepszych emocji dla każdego członka rodziny na wiele kolejnych miesięcy.

Dzięki ekskluzywnym umowom zawartym przez nc+ z amerykańskimi studiami filmowymi 20th Century Fox Film oraz NBCUniversal International, abonenci CANAL+ będą mogli nadal zobaczyć jako pierwsi w polskiej telewizji największe hity kinowe tych producentów, w tym po raz pierwszy w jakości 4K.

Abonenci posiadający dekodery 4K UltraBOX+ oraz kanał CANAL+ 4K Ultra HD, oprócz unikalnej oferty filmów, seriali i wydarzeń sportowych na żywo, mogą dodatkowo korzystać z kolekcji CANAL+ 4K dostępnej bezpośrednio na dekodery. W kolekcji 4K można znaleźć aktualnie prawie 100 różnorodnych pozycji programowych, w tym seriale premium produkcji CANAL+. ■

ŚWIAT FORMUŁY 1 W MOTOWIZJI!

The Inside Line to cotygodniowy magazyn, o wydarzeniach ze świata F1. Widzowie znajdą w nim nie tylko podsumowania wyścigów, ale także ciekawostki techniczne, wywiady czy plotki z padoku. W przyszłym roku w *The Inside Line* będzie można zobaczyć Roberta Kubicę, reprezentującego ekipę Williams Racing.

Polak wraca do startów w „królowej sportu motorowego” po ośmioletniej przerwie spowodowanej tragicznym wypadkiem podczas rajdu Ronde di Andorra w 2011 roku. W tym roku z Williamsem krakowianin brał udział w testach przedsezonowych w Hiszpanii i sezonowych na Węgrzech oraz jeździł w trzech sesjach treningowych – w Hiszpanii, Austrii i Abu Zabi.

The Fast Lane jest serią programów ukazujących świat F1 „od kuchni”. Będzie można w nim znaleźć wiele interesujących rozmów, historii oraz detali pokazujących przygotowanie kierowców do startów na najwyższym poziomie. Program odpowie też na pytanie, dlaczego to właśnie o Formule 1 mówimy, że jest najważniejszą serią wyścigową na świecie.

Te dwa nowe programy pojawią się na antenie Motowizji w styczniu przyszłego roku. W sezonie 2019 Motowizja będzie kontynuowała relacjonowanie zagranicznych i krajowych serii motosportowych. Widzowie będą mogli śledzić zmagania m.in.: w Monster Energy NASCAR Cup Series, Rajdowych Samochodowych Mistrzostwach Polski, OPONEO Mistrzostwach Polski Rallycross, ABB Formule E, ADAC GT Masters czy 318 IS CUP PL. ■

PLAYER ROZWIJA BIBLIOTEKĘ VR

Fani treści wideo w technologii wirtualnej rzeczywistości (VR) mogą już korzystać z biblioteki materiałów w tej jakości w player. Składają się na nią produkcje Discovery, produkcje własne TVN (m.in. pierwszy serial w technologii VR *Para nie do pary*) oraz materiały dodatkowe i relacje z wydarzeń, a także treści od partnerów zewnętrznych.

Redakcje popularnych programów TVN i Discovery Polska przygotowały wyjątkowe VR-owe wersje swoich produkcji – w player będzie można zobaczyć wybrane odcinki m.in. *Kobiety na krańcu świata*, programów 36,6 oraz *Mediterranean Life*, kulisy produkcji serialu *Pod powierzchnią*, a także relacje z wydarzeń: koncertu *Sopot Top of the Top*, konferencji prezentującej jesienną ofertę programową TVN czy z Wielkiego Meczu TVN vs. WOŚP.

Discovery rozwija swoją ofertę VR od kilku lat – dzięki najnowszej technologii widzowie mogą wzbąć się w przestworza aż do stratosfery, wyjść na spacer w kosmosie, zbliżyć się do tygrysów, lwów i słoni na odległość, o której nigdy nie marzyli, a także zwiedzić miejsca, które zawsze chcieli zobaczyć. W bibliotece wideo VR Discovery znajdują się materiały, m.in. podróżnicze, przyrodnicze, lifestyle'owe czy naukowe, na przykład: odcinki z serii *Prawda czy fałsz* – pogromcy mitów, *Gorączka złota* czy *Najniebezpieczniejszy zawód świata*. ■

magazyn

FILMOWY

PISMO STOWARZYSZENIA FILMOWCÓW POLSKICH

WWW.SFP.ORG.PL

Co miesiąc:

- Wywiady
- Raporty
- Relacje
- Komentarze

 Stowarzyszenie
Filmowców
Polskich

WSZYSTKO, CO NAJWAŻNIEJSZE W POLSKIM KINIE

Zwykłe rzeczy

KOMICY, WYNALAZCY I DERMATOLODZY

Na wylocie

W potrzebie

Stare sprawy, nowe tropy

NA WYLOCIE (HBO)

Serial HBO *Na wylocie* (*Crashing*), którego twórcami są Pete Holmes i Judd Apatow, opowiada o rozwiedzionym komiku, który próbuje swoich sił w świecie nowojorskiego stand-upu. W kolejnym sezonie tej quasi-biograficznej produkcji autor i zarazem odtwórca głównej roli – Pete Holmes (*John Oliver's New York Stand Up Show*, *Late Night with Jimmy Fallon*), jeden z najbardziej wyrazistych współczesnych amerykańskich komików, ponownie odsłoni przed widzami kulisy życia stand-uperów.

Producentami wykonawczymi najnowszego sezonu są: komik Pete Holmes, nominowany do Złotego Globu Judd Apatow (serial HBO *Dziewczyny*) oraz wyróżnieni dwiema nominacjami do nagrody Emmy Judah Miller (serial *Amerykański tata*) i Igor Srubshchik (serial *Specjalista od niczego*). Za produkcję odpowiadają także: Oren Brimer, Josh Church, Dave Rath oraz Greg Fitzsimmons.

ZWYKŁE RZECZY – NIEZWYKŁE WYNALAZKI (DISCOVERY SCI)

Współczesny świat staje się coraz bardziej zautomatyzowany i zmechanizowany, a my jako właściciele czy użytkownicy różnego rodzaju przedmiotów i sprzętów coraz mniej wiemy o produkcji rzeczy, które otaczają nas na co dzień. Zapraszamy na kolejną porcję programów z fantastycznej serii, która przedstawia wielkie osiągnięcia inżynierii i techniki. Przekonamy się, że wiele przedmiotów, z których korzystamy w XXI wieku, jest wynikiem bardzo skomplikowanych procesów produkcji i wymaga zaawansowanych technologii. Zajrzymy do fabryk i prześledzimy, jak przebiega produkcja z pozoru bardzo prostych, ale niezbędnych w codziennym życiu rzeczy.

W POTRZEBIE (HBO)

W potrzebie (*High Maintenance*) to serial komediowy HBO stworzony przez małżeństwo Katję Blichfeld i Benę Sinclaira. Produkcja, przedstawiając perypetie sympatycznego dileru marihuany (Ben Sinclair), który swoją pracę traktuje jak misję, pokazuje jednocześnie życie toczące się w Nowym Jorku.

Ten dobrze przyjęty przez krytyków serial powraca do HBO z dziewięcioodcinkowym trzecim sezonem. Jej autorami ponownie są Katja Blichfeld oraz Ben Sinclair, którzy wraz z Russellem Gregorym pełnią także rolę producentów wykonawczych. Za produkcję odpowiadają również: Willy Friedman, Gwen Bialic oraz Emi Irikawa.

STARE SPRAWY, NOWE TROPY (ID)

Jedną z najgorszych tragedii, która może spotkać rodzinę, jest morderstwo bliskiej i kochanej osoby. Zdarza się, że zabójca nigdy nie trafia przed sąd i ten fakt tylko potęguje rozpacz i ból. W Tulsie w Oklahomie specjalny wydział policji zajmuje się takimi nierozwiązanymi sprawami. Detektywi robią wszystko, aby rodziny ofiar w końcu zaznały zasłużonego spokoju. W tej serii programów detektyw sierżant Mike Huff i zespół doświadczonych ekspertów medycyny sądowej wraz z agentami specjalnymi poszukują nowych dowodów i otwierają zamknięte sprawy. Przesłuchują nowych podejrzanych i wydają nakazy aresztowania, aby zabójców z Tulsy w końcu postawić przed sądem. Dena

Dean miała zaledwie 16 lat, kiedy została zamordowana w 1998 roku. Lubiana przez wszystkich matka czwórki dzieci Veda Woodson została zgwałcona i uduszona, kiedy w 1973 roku wracała z pracy do domu. Rodziny tych ofiar już straciły nadzieję, że kiedykolwiek uda się im poznać prawdę o tych tragicznych wydarzeniach sprzed lat. Czy detektyw Huff i jego współpracownicy postawią winnych przed sądem?

DR PRYSZCZYLLA (TLC)

Znana dermatolożka Sandra Lee, zwana popularnie dr. Pryszczyllą, przyjmuje pacjentów z różnymi dolegliwościami skóry. Nigdy nie wie, kto pojawi się w jej gabinecie i co będzie musiała zrobić, aby pomóc pacjentowi w potrzebie. W najbliższych odcinkach dr Lee spotka się z Irais, która nie wychodzi z domu z powodu ogromnej narośli na głowie. Kobieta boi się, że ofiarą złośliwości i żartów padnie nie tylko ona, ale i jej dzieci. Z kolei Patrick, który przez lata pracował w warunkach, w których jego twarz była nieustannie wystawiona na słońce, i w konsekwencji nabawił się wielkich guzów na nosie. Joe walczy z dużych rozmiarów naroślą na czole, która w ciągu ostatniego roku znacząco urosła i stała się jego „trzecim okiem”. Dr Sandra Lee wnikliwie analizuje każdy przypadek, ten prosty i ten skomplikowany. Po dokładnym badaniu stawia diagnozę i zaleca odpowiednie leczenie. Dzięki jej pomocy już tysiące pacjentów zrozumiało potrzeby swojej skóry i odzyskało kontrolę nad życiem.

Dr Pryszczylla

KTO TO OGLĄDA?

KTO UCZESTNICZY W FPFF?

Zakończyło się badanie „Profil uczestnika festiwalu filmowego”, wspólne przedsięwzięcie: Pomorskiej Fundacji Filmowej w Gdyni oraz Instytutu Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

W listopadzie 2018 roku opublikowana zostanie pełna wersja raportu, w którym autorzy badania odpowiadają na pytania, kim są uczestnicy FPFF w Gdyni, z jakich usług korzystają podczas Festiwalu, co robią poza oglądaniem filmów i jak wygląda ich uczestnictwo w kulturze. W czasie 43. FPFF (17-22 września 2018) studenci Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM pod opieką dr. hab. Krzysztofa Stachowiaka (UAM w Poznaniu) i dr Anny Wróblewskiej (UKSW w Warszawie, rzeczniczka prasowa FPFF) prowadzili badania uczestnictwa w kulturze pod szczególnym kątem – zachowań i preferencji turysty kulturowego, uczestnika Festiwalu. Badanie przeprowadzono na reprezentatywnej próbie 968 osób. Organizatorzy poszukiwali odpowiedzi na pytania, jakie dobra i usługi (kulturalne i pozakulturalne) wybierają uczestnicy Festiwalu, a co za tym idzie, jakie gałęzie gospodarki lokalnej korzystają na organizacji masowych imprez kulturalnych, a także, jakimi motywacjami osobistymi kierują się widzowie, przybywając na FPFF. W efekcie utworzony został profil uczestnika Festiwalu. Organizatorzy projektu badają w ten sposób wpływ Festiwalu filmowego

na miasto i region. Wyniki badań pozwolą wzbogacić dyskusję na temat wspierania przez samorządy organizacji imprez kulturalnych w mieście i regionie.

Projekt został dofinansowany ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Kultura – Interwencje 2018.

Widz Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych jest młody – 37 proc. ma pomiędzy 18 a 25 lat, ponad 20 proc. – 26-35 lat. Co ciekawe, 2/3 ankietowanych to kobiety. Prawie 60 proc. uczestników badania to osoby z wykształceniem wyższym. Mniej więcej tyle osób pracuje, a ponad 30 proc. uczy się (najczęściej w szkołach średnich lub wyższych). Badanie demontuje jeden z gdyńskich stereotypów – przedstawiciele branży, twórcy lub dziennikarze stanowią tylko około 20 proc. uczestników imprezy. Wykazuje jednocześnie, że w Festiwalu biorą udział – obok osób uczących się – ludzie o stosunkowo dobrej sytuacji materialnej, zarabiający przeciętnie średnią krajową.

Tylko ok. 20 proc. uczestników deklaruje, że przyjechała na Festiwal z powodów zawodowych. Najczęściej wskazywane motywacje to: ciekawe filmy, atmosfera,

PREMIERA MIESIĄCA

chęć spędzenia wolnego czasu i ciekawość. Średnio widzowie przebywają na Festiwalu blisko 4 dni i oglądają ponad 7 filmów.

Blisko 1/3 uczestników to Gdynianie, kolejne duże grupy przybywają z Gdańska, Warszawy, Krakowa. Turyści festiwalowi zatrzymują się w kwaterach prywatnych, hotelach, hostelach. I to właśnie nocleg stanowi największy ich wydatek (średnio blisko 350 zł). Kolejne duże grupy wydatków to jedzenie, transport, zwiedzanie i rozrywka, zakupy. Przeciętnie widz podczas pobytu na Festiwalu wydaje aż 877,59 zł! Rzecz jasna więcej wydają turyści, którzy muszą opłacić noclegi i transport oraz żywywie „na mieście”. W pełnej wersji raportu oszacowana zostanie suma, jaka wpływa z indywidualnych wydatków festiwalowiczów. Najczęściej kupowanym produktem – poza jedzeniem i biletami do kina – jest... alkohol (blisko 20 proc. przyznaje się do tego zakupu). Ale wśród wymienianych zakupów znajdują się też książki i płyty, gadżety festiwalowe, pamiątki oraz odzież, obuwie i galanteria.

Ponad połowa uczestników przybywa na Festiwal ze znajomymi i przyjaciółmi, niespełna 20 proc. samodzielnie, a ¼ z partnerem, partnerką czy współmałżonkiem. Turysta festiwalowy jest aktywny, lubi wymykać się z kina. W Gdyni chodzi na plażę, na Kamienną Górę, zwiedza Muzeum Emigracji, Muzeum Miasta Gdynia, klify, Skwer Kościuszki. Jeździ często do Gdańska zwiedzić starówkę, Muzeum II Wojny Światowej, Europejskie Centrum Solidarności albo... do Sopotu na molo.

I co najważniejsze – uczestnik 43. FPFF w Gdyni ocenia nowe polskie filmy albo bardzo dobrze (blisko 50 proc.), albo dobrze (37 proc.). Ci, którzy uczestniczą w wydarzeniach towarzyszących, również czują się usatysfakcjonowani, choć 30 proc. nie ma zdania, gdyż koncentruje się przede wszystkim na pokazach filmowych. Prawie wszyscy deklarują, że również w przyszłym roku uczestniczyć będą w FPFF.

Pełna wersja raportu opublikowana zostanie w najbliższym czasie. Informacja o publikacji raportu zostanie rozesłana do odbiorców newslettera FPFF. W raporcie poruszone zostaną dodatkowo takie kwestie jak wpływ Festiwalu na miasto czy związek uczestnictwa w FPFF z uczestnictwem w kulturze w ogóle.

Partnerami i patronami medialnymi projektu są: miesięcznik Film&Tv Kamera, miesięcznik Kino, Fundacja Nauki, Kultury i Edukacji, Instytut Kosmopolis, Fundacja Legalna Kultura, Stowarzyszenie Filmforum, Serwis www.sfp.org.pl.

Jednocześnie Pomorska Fundacja Filmowa podaje podsumowanie 43. edycji FPFF w Gdyni. Wiemy już, że 43. Festiwal był rekordowy pod względem frekwencji – w projekcjach, spotkaniach i warsztatach uczestniczyło około 75 000 widzów. Dla porównania – w 2014 roku było to 47 000, a w 2017 – 61 000! Pokazano 174 filmy podczas 454 projekcji. Zarejestrowano 3657 akredytowanych uczestników. A co najważniejsze, w cyklu Gdynia Dzieciom uczestniczyło aż 9 158 widzów. Zaś ekipę Festiwalu wspierała grupa 212 wolontariuszy! (aw)

W DZICZY Z BEAREM GRYLLESEM

Luksusowe warunki, noclegi w 5-gwiazdkowych hotelach i niecodzienne marzenia. Celebryci zdążyli przyzwyczaić się do wysokiego standardu. Jednak w podróży z mistrzem survivalu Baerem Gryllem nie mogą liczyć na taryfę ulgową! W tej serii zobaczymy kolejne znane osoby, które decydują się porzucić swoje wygodne i bezpieczne życie, aby podjąć wyzwanie razem z Gryllem. Bear zabierze ich w dzikie, trudno dostępne miejsca i podda ciężkiej próbie. Od skoków spadochronowych po zjazdy na linie.

Wśród śmiałków, którzy stawia czoła ekstremalnym przygodom, zobaczymy aktorów: Josepha Gordon-Levitta, Dona Cheadle'a oraz aktorkę Keri Russell. Będą oni musieli zmierzyć się z najgłębiej skrywanymi lękami w czasie trwającej 48 godzin wyprawy życia. Niegościnnie pustynie na północy Kenii, wulkaniczne tereny Wysp Kanaryjskich, strome klify Półwyspu Iberyjskiego: zobaczymy, jak gwiazdy poradzą sobie w tak trudnych i niesprzyjających miejscach.

Od 8 grudnia na antenie Discovery Channel.

ZŁOTA DWUDZIESTKA

STACJA BERLIN (SEZON 3)

Trzeci sezon mrocznego serialu szpiegowskiego o amerykańskiej agencji, który przyjeżdża po raz pierwszy do Niemiec, aby rozpocząć pracę w berlińskim biurze CIA.

EMISJA: od 16 grudnia, godz. 20.10

SZEFOWIE MAFII

Istnieje jedna wspólna cecha wszystkich grup przestępczych – ich przywódca. Don. Szef wszystkich szefów. Struktura i ścisła hierarchia to fundament każdej grupy przestępczej.

EMISJA: od 15 grudnia, godz. 21.00

CUDOWNY ŚWIAT MALUCHÓW

Elitarna grupa naukowców dzieli się wynikami przełomowych i najbardziej szczegółowych z dotychczas przeprowadzonych badań nad rozwojem współczesnych dzieci.

EMISJA: od 4 grudnia, godz. 23.00

FAJBUSIEWICZ: ROZMOWY O ZBRODNI

Michał Fajbusiewicz spotyka się z czołowymi pisarzami kryminalnymi w Polsce. To wyjątkowe rozmowy o zbrodniach – tych popełnionych w rzeczywistości i tych fikcyjnych.

EMISJA: od 28 listopada, godz. 22.30

OKUP (SEZON 2)

Eric Beaumont dowodzi zespołem, zajmującym się ratowaniem życia w najtrudniejszych sytuacjach. Grupa rozwiązuje sprawy, w które nie są zaangażowane policja i sądy.

EMISJA: od 5 grudnia, godz. 21.00

ODWRÓCENI

Akcja serialu z 2007 roku rozgrywa się przede wszystkim w Warszawie. Miasto stołeczne staje się swoistym polem bitwy o wpływy, świadkiem walki policji z mafią.

EMISJA: od 4 grudnia, godz. 20.45

PIERWSZE CYWILIZACJE

Przez 99% czasu swojego pobytu na Ziemi ludzie żyli jako wędrowni łowcy-zbieracze. Jak doszło do tego, że zaczęli tworzyć cywilizację i tworzyć zrybę współczesnego świata?

EMISJA: od 23 grudnia, godz. 21.00

UKRYTE PIĘKNO

Śmierć ukochanej córki sprawia, że odnoszący sukcesy nowojorski specjalista od reklamy popada w głęboką depresję. Wybitna kreacja Willa Smitha w roli głównej.

EMISJA: 26 grudnia, godz. 20.10

KRÓLOWIE ASFALTU

Zawsze w ruchu, w drodze z miejsca na miejsce, z towarami dla klienta, z dala od bliskich. Życie kierowcy ciężarówki nie jest łatwe, ale nie zamieniłby on swojej pracy na żadną inną.

EMISJA: od 18 grudnia, godz. 22.00

1945

Kilka miesięcy po zakończeniu II wojny światowej do małej węgierskiej wioski przybywa dwóch Żydów, co budzi poptoch wśród okolicznych mieszkańców uwikłanych w przeszłość.

EMISJA: 14 grudnia, godz. 20.00

PLAGI BRESLAU

We Wrocławiu dochodzi do serii makabrycznych zabójstw. Codziennie o godzinie 18.00 nieznany, seryjny morderca dokonuje zbrodni. Policjantka Helena Ruś podejmuje wyzwanie.

EMISJA: od 14 grudnia, godz. 20.00

WALKI ZWIERZĄT – NAJDZIKSZE STARCIA: ODWIECZNI WROGOWIE

Zaprzysięgli wrogowie są gotowi zrobić wszystko, by zyskać przewagę w odwiecznej walce, w której stawką jest przetrwanie. Podobne starcia nie zawsze wygrywają najsilniejsze gatunki.

EMISJA: od 13 grudnia, godz. 14.00

CSI: KRYMINALNE ZAGADKI NOWEGO JORKU 5

Mac Taylor budzi się w samochodzie zanurzonego w wodzie, na siedzeniu obok dostrzega zwłoki. Nie wie, jak się tam znalazł. Stella wraz z zespołem CSI odnajdują Taylora.

EMISJA: od 4 grudnia, godz. 14.30

SZCZĘŚLIWY NARÓD, KTÓRY MA POETĘ...

Z okazji setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Prezentacja kilkudziesięciu utworów polskich twórców w wykonaniu wybitnych poetów, pisarzy i aktorów.

EMISJA: od 3 grudnia, godz. 15.05

INCYDENT W KETTERING

Trzymający w napięciu thriller o kobiecie pragnącej poznać prawdę o swojej przeszłości. Anna była dzieckiem, gdy jej przyjaciółka Gillian zaginęła w tajemniczych okolicznościach.

EMISJA: 7 grudnia, godz. 22.30

PUCHAR ŚWIATA W BIATHLONIE

W grudniu najlepsze biathloniści i biathloniści ruszają do rywalizacji w nowym sezonie. 20 biegów z niezrównanym komentarzem Tomasza Jarońskiego i Krzysztofa Wyrzykowskiego.

EMISJA: od 2 grudnia, godz. 11.45

NOWE ZWARIOWANE MELODIE: DZIEŃ DOBRY, LUFTMYSZU

Cykl spotkań z ulubionymi bohaterami kreskówek. Zobaczmy m.in. całkiem nowe perypetie królika Bugsa, kaczonego Daffy'ego, Strusia Pędziwiatra i wielu, wielu innych.

EMISJA: od 13 grudnia, godz. 16.40

BIRELI LAGRENE ELECTRIC QUARTET – LOTOS JAZZ FESTIVAL

Relacja z 2016 roku z koncertu w Bielsku-Białej znakomitego zespołu w ramach Bielskiej Zadymki Jazzowej, czyli LOTOS Jazz Festival. Reżyseria – Giuseppe de Vecchi.

EMISJA: 13 grudnia, godz. 21.00

FRANK SINATRA – ŻYCIE GWIAZDY

Historia człowieka, który z piosenkarza grającego w przydrożnych barach stał się muzykiem światowej sławy i legendą estrady, wyróżniającym się ponadczasową twórczością.

EMISJA: 24, 25 grudnia, godz. 21.00

OKRĘT

Jesień 1942 r. Młoda załoga pod dowództwem kpt. Klause Hoffmanna szykuje się do wzięcia udziału w coraz bardziej zażartej wojnie. 40 młodych mężczyzn wyrusza na pierwszą misję.

EMISJA: do 17 grudnia, godz. 22.00

MILION W ŚRODĘ, MILION W SOBOTĘ

Sposób na wydanie miliona jest prosty jak życiorys pewnego posta z prawej strony, który krzykiem nadrabia braki w edukacji i obyciu. Jeśli to jest osoba prywatna, to przyjmuje propozycję współuczestniczenia przy uruchomieniu i otwarciu dużej knajpy w centrum stolicy. Milion straci bezpowrotnie w ciągu kilku miesięcy, góra pół roku, a długi będzie spłacać przez kolejne lata. Jeśli jest to np. miasto, to odpowiada pozytywnie na złożoną mu przez producenta serialu/filmu/talentszołu czy innego telewizyjnego widowiska propozycję umieszczenia akcji wydarzenia na jego terenie z logiem, herbem, a nawet portretem prezydenta w tle. Kilka miast weszło w ten biznes, ale ponieważ nie zaangażowało się nadmiernie, stąd i straty/zyski nie były wielkie, a wizerunkowo też niewiele owe projekty zmieniły. Ale nie zawsze się to tak kończyło. Nawet młodzi górale pamiętają, w jaki kilka lat temu weszła serial Gdynia, która jak każde polskie dziecko kocha kino, a kino kocha Gdynie, więc nie bardzo było wiadomo, po co jej serialowy epizod. Ale zdarzył się i pewnie do dziś odbija się po nim na Skwerze Kościuszki i na Placu Kaszubskim donośna czkawka. Zły scenariusz, chaotyczna

realizacja, świetlicowe aktorstwo i... totalne poczucie fatalnej decyzji oraz jej wizerunkowych skutków. Miasto oczywiście nie chwali się udziałem w tym nietrafionym przedsięwzięciu, co nie przeszkodziło jej większemu sąsiadowi zainwestować w serialowy projekt tej samej stacji. Milion to jest pewnie w budżecie Gdańska kropla, ale kropla do kropli i do kropli kropla może uratować czasem spragnionego, albo przekonać innych do kapnięcia.

Niewiele na razie wiadomo o projekcie poza tytułem roboczym (*Motyw* – brzmi bardzo oryginalnie, bo w obiegu jest aktualnie kanadyjski tasemiec o tym tytule) i ogólnym zarysem fabuły. Wiadomo natomiast, że miasto zdecydowało się zainwestować milion, bo w ocenie jego władarzy to, że fabuła całej pierwszej serii serialu będzie miała miejsce w Gdańsku, zapewnia duży potencjał dla promocji atrakcji turystycznych tego miasta.

Ktoś, kto w sezonie, ale i poza nim, przeciskał się przez tłumy na Długim Targu, od razu zrozumie, jak celna to jest inwestycja. A zapowiadana w obsadzie blondwłosa gwiazda to już może być prawdziwa bomba z opóźnionym zapłonem.

WD 40

TECHNIKA & KONTENT TV
TELEPRO
MIESIĘCZNIK BRANŻY TELEWIZYJNEJ

WYDAWCA:
VITULUS AUREUS s.c.

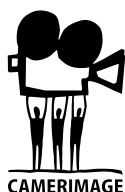
ADRES WYDAWCY I REDAKCJI:
02-972 Warszawa,
ul. ks. Prymasa A. Hłonda 10/81
tel.: 00 48 22 403 69 33
fax: 00 48 22 403 96 65
e-mail: redakcja@telepro.com.pl
www.telepro.com.pl

REDAKCJA:
Janusz Kolodziej
(red. naczelny)
i zespół
e-mail: jk@telepro.com.pl

STAŁE WSPÓŁPRACUJĄ:
Marek Hendrykowski, Wojciech Kowalczyk,
Grzegorz Morkowski, Jacek Bielski,
Andrzej Bukowiecki, Jerzy Bojanowicz,
Barbara Kaźmierczak, Jerzy Armata,
Piotr Machul, Konrad J. Zarębski
Opracowanie graficzne: Anna Stępiak

REKLAMA: reklama@telepro.com.pl
ZDJĘCIA: W dzicy z Bearem Grylsem/
Discovery Channel (okładka), PISF, SFF
Winterthur, energeCamerimage/Fundacja
Tumult, KIKE Event, Stowarzyszenie Sygnał,
Sony Polska, Samsung Polska, Hama GmbH,
Harman Europe, Sennheiser Polska, JBL
Group, Netathome, AOC, Huawei Polska,
Mobvoi, WFDiF, Ericsson Polska, SES Astra,
GFF/FPFF oraz zespoły prasowe
i PR dystrybutorów filmowych, stacji
telewizyjnych, kanałów tematycznych i platform
satelitarnych.

Festiwale, targi i nagrody, którym patronujemy

Smaków – wybornych, Prezentów – pożądanых,
Zdrowia – żelaznego, Przeżyć – ciekawych,
Sukcesów – bez końca i Bliskich – zawsze przy Tobie,

życzy

ULTRA HD

A close-up photograph of a snowflake, showing its intricate, crystalline structure. The snowflake is white and stands out against a dark, blurred background. It is positioned in the upper right corner of the advertisement.

38 kanałów UltraHD nadawanych globalnie, w tym kanały FTA UHD dostępne z ASTRA 19.2°E: pearl.tv, Fashion 4K i QVC Deutschland.

Zdrowych i radosnych świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego, pełnego sukcesów Nowego Roku życzy SES, operator satelitów ASTRA.

SES▲

Szczegóły na:

pl.astra.ses
ses.com